

DZIAŁ XXII

PENIĄDZ I BANKI.

RYNEK GIEŁDOWY.

ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ.

OTWARTE FUNDUSZE EMERYTALNE

CHAPTER XXII

MONEY AND BANKS.

THE STOCK MARKET.

INSURANCE COMPANIES.

OPEN PENSION FUNDS

Uwagi ogólne

General notes

Pieniądz i banki

1. Pieniądz jest kreowany w systemie bankowym, a zmiany stanu i struktury pieniądza są rejestrowane w bilansie systemu bankowego. Przez **system bankowy** rozumie się bank centralny (Narodowy Bank Polski — NBP), banki państwowe, banki zorganizowane w formie spółek akcyjnych oraz banki spółdzielcze zrzeszone zarówno w bankach regionalnych, jak i zrzeszających oraz działające samodzielnie.

Bilans zagregowany systemu bankowego zawiera zagregowane informacje dotyczące działalności banków i Narodowego Banku Polskiego.

2. Aktywa (tabl. 1, 2 i 3) prezentowane są w ujęciu brutto, tzn. bez pomniejszania należności o utworzone rezerwy celowe, umorzenia i rezerwy na deprecjację.

3. Do głównych pozycji **aktywów** bilansu zagregowanego systemu bankowego zalicza się:

- 1) aktywa zagraniczne, tj. należności od nierezydentów w walutach wymienialnych, niewymienialnych oraz w złotych;
- 2) należności od banków, w tym także od NBP, tj. gotówkę w kasach banków, należności z tytułu: rachunków bieżących, lokat, kredytów i pożyczek, skupionych wierzytelności, zrealizowanych gwarancji i poręczeń, inne należności oraz odsetki zapadłe od należności normalnych i zagrożonych;
- 3) należności od niebankowych instytucji finansowych, tj. kredyty i pożyczki, skupione wierzytelności oraz zrealizowane gwarancje i poręczenia, odsetki zapadłe od należności normalnych i zagrożonych oraz pozostałe należności. Do **niebankowych instytucji finansowych** zalicza się: instytucje ubezpieczeniowe, fundusze inwestycyjne i powiernicze, giełdę papierów wartościowych, niebankowe domy maklerskie, kantory, placówki poczty, towarzystwa funduszy powierniczych, instytucje sprawujące nadzór nad rynkiem finansowym oraz tworzące jego infrastrukturę, a także fundusze i fundacje świadczące usługi finansowe;
- 4) należności od sektora budżetowego, tj. budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów, województw) i funduszy celowych, tj. kredyty i pożyczki, operacje o charakterze nadzwyczajnym, skupione wierzytelności, zrealizowane gwarancje i poręczenia (dotyczy tylko budżetów jednostek samorządu terytorialnego) oraz inne operacje i odsetki zapadłe od należności normalnych i zagrożonych;
- 5) należności od podmiotów gospodarczych sektora niefinansowego i osób prywatnych, tj. kredyty i pożyczki, skupione wierzytelności, zrealizowane gwarancje i poręczenia, odsetki zapadłe od należności normalnych i zagrożonych. Pod pojęciem „**podmioty gospodarcze sektora niefinansowego**” rozumie się przedsiębiorstwa i spółki państwowe oraz prywatne, spół-

Money and banks

1. Money is created in the banking system, while changes in the value and structure of money are registered in the balance of the banking system. The **banking system** is understood as the Central Bank (the National Bank of Poland — NBP), state banks, banks organized as joint stock companies as well as co-operative banks associated both with regional banks as well as associated and operating individually.

The **aggregated balance of the banking system** includes the aggregated information concerning the activity of banks and the National Bank of Poland.

2. Assets (tables 1, 2 and 3) are presented in gross terms, i.e., without deducting reserves, debt cancellation and depreciation reserves.

3. The main items of **assets** in the aggregated balance of the banking system include:

- 1) foreign assets, i.e., due from non-residents in both convertible and non-convertible currencies as well as in zloty;
- 2) due from banks, including NBP, i.e., cash in bank vaults, due from: current accounts, deposits, credits and loans, purchased debts, guarantees and collaterals, other claims and interest outstanding on regular and doubtful debts;
- 3) due from the non-bank financial institutions, i.e., credits and loans, purchased debts, guarantees and collaterals, interest outstanding on regular and doubtful debts as well as other receivables. The **non-bank financial institutions** include: insurance companies, investment and trust funds, stock exchange, non-bank brokerage houses, currency exchange offices, Post Office, mutual fund associations, financial market supervisory institutions and financial infrastructure institutions as well as various funds and foundations rendering financial services;
- 4) due from the general government, i.e., central government, local self-government (gminas, cities with powiat status, powiats, voivodships) and special purpose funds, i.e., credits and loans, operations of an extraordinary character, purchased debt, guarantees and collaterals (concerning only local self-government) as well as other operations and interest outstanding on regular and doubtful debts;
- 5) due from non-financial corporate sector and persons, i.e., credits and loans, purchased debt, guarantees and collaterals, interest outstanding on regular and doubtful debts. The term “**non-financial corporate sector**” is understood as state owned and private enterprises and companies, co-operatives, individual entrepreneurs (natural persons conducting their own economic

- dzielnie, przedsiębiorców indywidualnych (osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek), rolników indywidualnych oraz pozostałe jednostki niefinansowe (tj. fundusze i fundacje niezaliczane do instytucji finansowych, agencje, związki zawodowe, stowarzyszenia, partie polityczne, kościoły i związki wyznaniowe itp.). Pod pojęciem „**osoby prywatne**” rozumie się osoby fizyczne uzyskujące dochód z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł;
- 6) należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu. Kategoria ta obejmuje należności banków od wszystkich sektorów z wyłączeniem Narodowego Banku Polskiego;
  - 7) papiery wartościowe, tj. akcje, dłużne papiery wartościowe, jednostki uczestnictwa w funduszach powierniczych oraz prawa poboru;
  - 8) pozostałe aktywa, które obejmują m.in. majątek trwały, odsetki niezapadłe, konta rozliczeniowe, koszty i przychody rozliczane w czasie.
  4. Do głównych pozycji **pasywów** bilansu zagregowanego systemu bankowego zalicza się:
    - 1) pasywa zagraniczne, tj. zobowiązania wobec nierzysydentów w walutach wymienialnych, niewymienialnych oraz w złotych, z wyjątkiem kapitału podstawowego i uzupełniającego banków, wpłaconego przez podmioty zagraniczne, który traktowany jest na równi z kapitałem wpłaconym przez rezydentów;
    - 2) zobowiązania wobec banków, w tym także wobec NBP, tj. rachunki bieżące i zastrzeżone, depozyty terminowe, kredyty i pożyczki otrzymane oraz inne zobowiązania;
    - 3) zobowiązania wobec niebankowych instytucji finansowych, tj. rachunki bieżące, terminowe, zablokowane, zastrzeżone, rachunki inwestycyjne w bankowych biurach maklerskich, kredyty i pożyczki otrzymane oraz inne zobowiązania;
    - 4) zobowiązania wobec sektora budżetowego, tj. rachunki bieżące, zastrzeżone oraz inwestycyjne w bankowych biurach maklerskich, a także depozyty terminowe i zablokowane, operacje o charakterze nadzwyczajnym, środki na finansowanie programów rozwojowych oraz inne zobowiązania;
    - 5) pieniądz gotówkowy w obiegu (łącznie z kasami banków);
    - 6) zobowiązania złotowe wobec podmiotów gospodarczych sektora niefinansowego i osób prywatnych. Kategoria ta obejmuje:
      - zobowiązania bieżące, tj. depozyty bieżące, rachunki inwestycyjne w bankowych biurach maklerskich, bieżące rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia, bieżące rachunki zastrzeżone, a także książeczki oszczędnościowe awista osób prywatnych,
      - zobowiązania terminowe, tj. depozyty terminowe i zablokowane, bony oszczędnościowe i certyfikaty depozytowe (niezbywalne) zakupione przez osoby prywatne, terminowe rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia, terminowe rachunki zastrzeżone, pożyczki otrzymane z funduszy i fundacji niefinansowych oraz niebankowych instytucji finansowych;
    - 7) zobowiązania walutowe wobec podmiotów gospodarczych sektora niefinansowego i osób prywatnych — przeliczone na złote według urzędowego kursu dolara USA Narodowego Banku Polskiego w końcu roku;
    - 8) zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu. Kategoria ta obejmuje zobowiązania wobec wszystkich sektorów z wyłączeniem transakcji przeprowadzanych między bankami a bankiem centralnym;
    - 9) zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych — dotyczy dłużnych papierów wartościowych

activity), farmers as well as other non-financial organizations (i.e., non-financial funds and foundations, agencies, trade unions, associations, political parties, churches and religious organizations, etc.). The term “**persons**” is understood as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources;

- 6) securities purchased under reverse repurchase agreements. This category includes due of banks from all sectors excluding the National Bank of Poland;
- 7) securities, i.e., shares, debt papers, trust fund certificates as well as subscription rights;
- 8) other assets include, i.a., fixed assets, non-due interest, settlement accounts as well as costs and revenues settled over time.
4. The main items of **liabilities** in the aggregated balance of the banking system include:
  - 1) foreign liabilities, i.e., due to non-residents in both convertible and non-convertible currencies as well as in zloty, excluding the basic and supplemental capital of banks, paid by foreigners, which is treated like the capital paid by residents;
  - 2) due to banks, including NBP, i.e., current and suspended accounts, term deposits, received credits and loans as well as other liabilities;
  - 3) due to non-bank financial institutions, i.e., current, term, blocked and suspended accounts, investment accounts in bank brokerage offices, received credits and loans as well as other liabilities;
  - 4) due to general government, i.e., current, suspended and investment accounts in bank brokerage offices as well as term and blocked deposits, operations with an extraordinary character, funds for financing development programmes as well as other liabilities;
  - 5) notes and coin in circulation (including bank vault cash);
  - 6) due to non-financial corporate sector and persons in zloty. This category includes:
    - current due, i.e., current deposits, investment accounts in bank brokerage offices, current accounts of special purpose funds, current suspended accounts as well as current savings accounts of private persons,
    - term due, i.e., term and blocked deposits, savings bills and deposit certificates (non-transferable) purchased by private persons, term accounts of special purpose funds, loans received from non-financial funds and foundations and non-bank financial institutions;
  - 7) due to non-financial corporate sector and persons in foreign currency — calculated in zloty according to the official USD exchange rate of the National Bank of Poland at the end of year;
  - 8) securities sold under reverse repurchase agreements. This category includes liabilities to all sectors excluding transactions between commercial banks and the Central Bank;
  - 9) outstanding securities include debt securities, i.e., bonds, certificates and other instruments issued and sold by banks;

- ciowych, tj. obligacji, certyfikatów i innych wyemitowanych i sprzedanych przez banki;
- 10) fundusze własne podstawowe — w głównej mierze obejmują kapitał podstawowy, zapasowy oraz rezerwowy;
  - 11) fundusze własne uzupełniające — obejmują m.in. rezerwy na ryzyko i wydatki niezwiązane z działalnością podstawową banku;
  - 12) pozostałe pasywa — obejmują m.in. odsetki naliczone od zobowiązań, konta rozliczeniowe, koszty i przychody rozliczane w czasie, przychody zastrzeżone, rezerwy celowe.
5. W systemie bankowym pojęcia sektorów są zgodne z metodologią stosowaną przez Narodowy Bank Polski i różnią się od przyjętych w rachunkach narodowych.

6. **Podaż pieniądza (M_2)** obejmuje zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) oraz zobowiązania systemu bankowego (złotowe i walutowe) wobec podmiotów gospodarczych i osób prywatnych z tytułu złożonych depozytów, a także zakupionych przez osoby prywatne bonów oszczędnościowych i certyfikatów depozytowych oraz zobowiązań banków wobec podmiotów gospodarczych z tytułu sprzedaży papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu. **Podmioty gospodarcze** obejmują podmioty gospodarcze sektora niefinansowego oraz niebankowe instytucje finansowe.

7. **Należności banków od podmiotów gospodarczych i osób prywatnych** obejmują kredyty i pożyczki, skupione wierzytelności, zrealizowane gwarancje i poręczenia, odsetki zapadłe od należności normalnych i zagrożonych, dłużne papiery wartościowe emitowane przez podmioty gospodarcze, a zakupione przez banki oraz należności banków z tytułu zakupu papierów wartościowych od podmiotów gospodarczych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu. Zakres pojęcia „podmioty gospodarcze” patrz wyżej.

8. Dane **bilansu płatniczego** przedstawiono w układzie prezentowanym w publikacjach Międzynarodowego Funduszu Walutowego. Bilans płatniczy Polski jest statystycznym zestawieniem transakcji gospodarczych (na bazie płatności) prowadzonych przez Polskę z resztą świata i obejmuje łącznie transakcje wyrażone w walutach wymienialnych, walutach rozrachunkowych oraz rublach transferowych.

W 2001 r. Narodowy Bank Polski wyodrębnił nową pozycję „**Pochodne instrumenty finansowe**”, która obejmuje transakcje takimi instrumentami finansowymi (derywatami); jak: opcje, kontrakty futures, forward, swaps, pochodne instrumenty zabezpieczające przed ryzykiem kredytowym oraz derywaty wbudowane w inne instrumenty finansowe. Dotychczas transakcje pochodnymi instrumentami finansowymi były wykazywane w kategoriach „Dochody” i „Inwestycje portfelowe — papiery dłużne”. Dane za 2000 r. podano w warunkach porównywalnych z danymi za 2001 r. Obroty bilansu płatniczego wyrażone w dolarach USA przeliczane są z oryginalnych walut płatności na dolary USA.

Oznaczone symbolami literowymi pozycje bilansu obejmują:

- A. **Rachunek bieżący** — rozliczenia wpływów z eksportu i wypłat za import towarów i usług, rozliczenia z tytułu dochodów, rozliczenia wpływów i wypłat z tytułu transferów bieżących oraz rozliczenia niesklasyfikowanych obrotów bieżących, tj. kwoty skupu i sprzedaży walut wymienialnych netto.
- B. **Rachunek kapitałowy i finansowy:**
Rachunek kapitałowy — rozliczenia wpływów i wypłat dotyczące transferów kapitałowych

- 10) *own basic funds — in large measure include basic, supplemental and reserve capital;*
- 11) *own supplementary funds include, i.e., a reserve for risk and expenditures not connected with banking activity;*
- 12) *other liabilities include, i.e., interest calculated on liabilities, settlement accounts, costs and revenues calculated over time, suspended revenues and special purpose reserves.*

5. In the banking system, sectors are defined in accordance with the methodology used by the National Bank of Poland and differ from that used in national accounts.

6. The **M_2 money supply** includes the supply of notes and coin in circulation (excluding bank vault cash) as well as amounts due (in zloty and foreign currency) of the banking system to corporates and persons from deposits made as well as liabilities of banks to corporates from securities sold under reverse repurchase agreements. **Corporates** include the non-financial corporate sector as well as non-bank financial institutions.

7. **Due of banks from corporates and persons** include credits and loans, purchased debts, guarantees and collaterals, interest outstanding on regular and doubtful debts, debt securities issued by corporates and purchased by banks as well as receivables of banks from securities purchased from corporates under reverse repurchase agreements. The scope of the term “corporates” is given above.

8. Data in **balance of payments** are presented in accordance described in International Monetary Fund publications. Poland's balance of payments is a statistical specification of economic transactions (on payment basis) realized by Poland and rest of the world, and it includes together transactions in convertible currencies, settlement currencies and transferable roubles.

In 2001 the National Bank of Poland introduced a new category “**Financial derivatives**” which comprises transactions in such financial instruments (derivatives) as options, futures, forwards, swaps, derivatives hedging against credit risk and derivatives built in other financial instruments. Until now financial derivatives transactions were included under „Income and Portfolio investment — debt securities”. Data for 2000 are presented in comparable conditions with 2001.

Balance of payments turnover expressed in US dollars, is calculated from the original currencies of payment into US dollars.

Balance items designated with letter symbols include:

- A. **Current account** — the settlement of receipts from exports and payments for imports of goods and services, income settlements, receipt and payment settlements from current transfers as well as the settlement of unclassified transactions on current account, i.e., net value of convertible currencies sold and bought.
- B. **Capital and financial account:**
Capital account — settlements of receipts and payments concerning capital transfers (donations and grants to finance fixed assets, debt forgiveness) as well as acquisition/disposal of non-produced, non-financial assets (purchases

(darów i środków z tytułu pomocy bezzwrotnej z wyraźnym przeznaczeniem na finansowanie środków trwałych, umorzeń długu) oraz rozliczenia operacji nabywania/zbywania aktywów niefinansowych i nieprodukowanych (zakup i sprzedaż praw własności patentów, praw autorskich, znaków handlowych itp.).

Rachunek finansowy — aktywa i pasywa finansowe obejmujące inwestycje bezpośrednie, portfelowe oraz pozostałe inwestycje.

Inwestycje bezpośrednie odzwierciedlają długotrwałe udziały jednostki rezydenta jednej gospodarki (inwestor bezpośredni) w jednostce rezydenta innej gospodarki (przedsiębiorstwo inwestycji bezpośrednich) i obejmują transakcje zawarte między nimi. Transakcje związane z inwestycjami bezpośrednimi (polskie za granicą i zagraniczne w Polsce) dzielą się na kapitał akcyjny oraz pozostały kapitał.

Inwestycje portfelowe obejmują transakcje udziałowymi (akcjami) i dłużnymi papierami wartościowymi. Dłużne papiery wartościowe dzielą się na obligacje i skrypty dłużne, instrumenty rynku pieniężnego i pochodne instrumentów finansowych (derywaty).

Pozostałe inwestycje obejmują polskie należności za granicą (aktywa) oraz polskie zobowiązania wobec zagranicy (pasywa) z tytułu transakcji finansowych niewłączonych do inwestycji bezpośrednich, portfelowych i aktywów rezerwowych, tj. kredyty udzielone i otrzymane oraz zmiany aktywów i pasywów z tytułu transakcji w zakresie: gotówki w kasach banków, rachunków bieżących, lokat i depozytów (w tym transakcji zakupu i sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu) oraz pozostałych należności i zobowiązań zagranicznych.

C. Saldo błędów i opuszczeń — transakcje, które nie zostały włączone do komponentów bilansu płatniczego.

D. Pozycje finansujące — oficjalne aktywa rezerwowe, kredyty otrzymane z Międzynarodowego Funduszu Walutowego oraz exceptional financing (transakcje finansowania wyjątkowego).

9. Zadłużenie zagraniczne brutto (czyli niepomniejszone o aktywa) na koniec danego okresu, jest sumą podjętych i nieuregulowanych, wynikających z zawartych umów, zobowiązań rezydentów danego kraju wobec nierezydentów, do spłacenia kapitału wraz z odsetkami lub bez, albo do spłacenia odsetek wraz z kapitałem lub bez. Spośród instrumentów finansowych do pojęcia zadłużenia zagranicznego zaliczono następujące kategorie: kredyty inwestorów bezpośrednich, środki na rachunkach bieżących i depozytywnych nierezydentów w bankach polskich, dłużne papiery wartościowe wyemitowane na rynku krajowym w posiadaniu nierezydentów, kredyty handlowe (także od przedsiębiorstw, które wcześniej nie składały sprawozdań), pozostałe kredyty i pożyczki (w tym leasing finansowy) oraz od 1999 r. zadłużenie zagraniczne samorządów terytorialnych.

10. Dane o napływie kapitału do Polski z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich według kraju pochodzenia udziałowca (tabl. 8) zestawione są w oparciu o metodologię bilansu płatniczego Polski na bazie transakcji. Kapitał inwestycji bezpośrednich obejmuje kapitał podstawowy (akcyjny lub udziałowy), wnoszony w postaci pieniężnej lub jako aport rzeczowy, dopłaty do kapitału, reinwestowane zyski oraz inne należności i zobowiązania związane z zadłużeniem między przedsiębiorstwami powiązanymi kapitałowo (głównie kredyty inwestorów).

and sales of patents, copyrights, trademarks, etc.).

Financial account — financial assets and liabilities that cover direct investment, portfolio investment and other investment.

Direct investment reflects long-term investment of an organization owned by a resident of one economy (direct investor) in an organization owned by a resident of other economy (direct investment company) and includes transactions between the two. Direct investment transactions (Polish abroad and foreign in Poland) are divided into two groups: equity capital and other capital.

Portfolio investment covers transactions in equities and debt securities. Debt securities are divided into bonds and notes, money market instruments and financial derivatives.

Other investment includes Polish foreign assets and Polish foreign liabilities covered all financial transactions which are not included into direct investment, portfolio investment or reserve assets, i.e., credits extended and received as well as changes in assets and liabilities arising from transactions in foreign currency held in bank vaults, current accounts, deposits (including repurchase agreements) and other foreign assets and liabilities.

C. Net errors and omissions — transactions, which are not included in the balance of payments components.

D. Financing of overall balance — official reserve assets, credits from International Monetary Fund and exceptional financing.

9. Gross foreign debt (i.e., including assets) at the end of a given period is the sum of assumed and unsettled liabilities, resulting from concluded agreements, of residents of a given country to non-residents for the repayment of capital together with or without interest or for the repayment of interest with or without capital. The following categories were included among financial instruments necessary to assume foreign debt: credits of direct investors, funds of non-residents in current and term accounts deposited in Polish banks, debt securities issued on the domestic market and held by non-residents, trade credits (also from units not covered by the reporting obligation in the past), other credits and loans (including financial leasing) as well as since 1999 external debt of local self-government.

10. The data on direct investment inflows to Poland broken down by origin country of shareholder (table 8) are based on the methodology of the balance of payments on a transaction basis. Direct investment capital covers equity capital brought in cash or contribution in kind, reinvested earnings and other capital involved in various intercompany debt transactions.

11. Dane o zobowiązaniach z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce według kraju pochodzenia udziałowca (tabl. 9) sporządzone są zgodnie z metodologią bilansu aktywów i pasywów zagranicznych. Zobowiązania z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce obejmują wartość kapitałów własnych polskich przedsiębiorstw bezpośredniego inwestowania, przypadających na zagranicznych inwestorów bezpośrednich oraz stany zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych od tych inwestorów. Pożyczki i kredyty zaciągnięte przez inwestorów zagranicznych od polskich spółek, w których mają oni udziały, pomniejszają zobowiązania z tytułu inwestycji zagranicznych.

11. The data on **direct investment positions in Poland broken down by origin country of shareholder** (table 9) are based on the methodology of International Investment Position. Liabilities to foreign direct investors in Poland include Polish direct investment enterprises' equity capital held by the foreign direct investors and credits and loans received from these investors. The credits and loans extended by Polish direct investment enterprises to direct investors decrease liabilities to foreign direct investors.

Rynek giełdowy

1. **Giełda papierów wartościowych** jest to miejsce przystosowane, pod względem technicznym i organizacyjnym, do regularnych spotkań uczestników rynku papierów wartościowych, w celu kojarzenia ofert sprzedaży i nabycia papierów wartościowych w obrocie publicznym. Giełda papierów wartościowych powinna zapewnić wszystkim uczestnikom jednakowy i jednocześnie dostęp do informacji rynkowej, przy zachowaniu jednakowych warunków zbywania i nabywania praw oraz gwarantować bezpieczny obrót papierami wartościowymi. Giełda Papierów Wartościowych (GPW) rozpoczęła działalność 16 IV 1991 r., a przedmiotem obrotów były początkowo tylko akcje spółek publicznych. W następnych latach — również obligacje i akcje narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI), prawa poboru, kontrakty terminowe, warianty, prawa do akcji oraz certyfikaty inwestycyjne.

W XII 1996 r. rozpoczął funkcjonowanie regularny **pozagiełdowy publiczny obrót papierami wartościowymi**, w systemie notowań ciągłych, prowadzony przez Centralną Tabelę Ofert SA (CeTO). Przedmiotem transakcji na rynku CTO są akcje, obligacje, warianty (do 2000 r.), certyfikaty inwestycyjne oraz kontrakty terminowe (w 2000 r.).

Akcja jest papierem wartościowym potwierdzającym udział jej posiadacza (akcjonariusza) w kapitale spółki akcyjnej, uprawniającym do partycypacji (udziału) w jej zyskach w postaci dywidendy oraz w majątku spółki w razie jej likwidacji. Przedmiotem transakcji giełdowych mogą być wyłącznie akcje na okaziciela, dopuszczone do publicznego obrotu.

Obligacja jest papierem wartościowym, w którym emitent (wystawca) stwierdza, że jest dłużnikiem wobec właściciela obligacji (obligatariusza) i zobowiązuje się do zapłaty kwoty pieniężnej w sposób i w terminach w niej określonych. Emitent może zobowiązać się do spełnienia innego świadczenia lub przyznać obligatariuszowi inne prawa.

Prawo poboru jest to prawo pierwszeństwa, przysługujące dotychczasowym akcjonariuszom, do objęcia akcji z nowych emisji. Akcjonariusze mogą zrezygnować z wykonania praw poboru i sprzedać je na giełdzie. Obrót prawami poboru odbywa się w tym samym systemie notowań, w którym notowane są akcje danej spółki.

Kontrakt terminowy jest umową pomiędzy stronami, z których jedna zobowiązuje się do kupna, a druga do sprzedaży w ściśle określonym terminie (dniu wygaśnięcia) i po ściśle określonej w momencie zawarcia transakcji cenie, określonej ilości wystandaryzowanego instrumentu bazowego lub dokonania równoważnego rozliczenia pieniężnego.

The stock market

1. A **stock exchange** is a place technically and organizationally adapted for regular meetings of stock market participants in order to buy and sell offers of publicly traded securities. A stock exchange should ensure all participants uniform and simultaneous access to market information, maintain uniform sell and buy terms as well as guarantee the reliable turnover of securities. The Warsaw Stock Exchange was established on 16 IV 1991, with the scope of turnover originally including only the shares of public companies. In the following years, bonds and shares of National Investment Funds (NIF), subscription rights, future contracts, warrants, allotment certificates and investment certificates have also been traded.

In XII 1996, the **over-the-counter market of publicly traded securities** began operating, in the continuous trading system, conducted by Centralna Tabela Ofert SA (CeTO). Shares, bonds, warrants (until 2000), investment certificates and future contracts (in 2000) are traded on the OTC (kerb) market.

A **share** is a security confirming the participation of its owner (shareholder) in the capital of a joint stock company, authorising participation (a share) in its profits in the form of dividends as well as in the assets of the company in the case of its liquidation. Only bearer shares admitted to public trading can be the subject of stock exchange transactions.

A **bond** is a security in which the issuer states that it is a debtor to the owner of the bond (the bondholder) and is obligated to repay the monetary amount in a manner and within the term defined on it. The issuer can also be required to meet other obligations or acknowledge other rights to the bondholder.

A **subscription right** is a priority right applicable to existing shareholders for assuming shares of new issues. Shareholders can resign from exercising rights and sell them on the stock exchange. The trading of subscription rights occurs on the same system of listings in which the shares of a given company are listed.

A **future contract** is an agreement between parties, in which one party is obligated to buy and the other to sell within a strictly defined date (the expiration date), and for a strictly defined price, established at the time of concluding the contract, for a defined amount of a standardized base instrument or making an equivalent monetary settlement.

A **warrant** is a financial instrument, the price of which depends on the value of the so-called base instrument. The base instrument can be a security,

Warrant jest to instrument finansowy, którego cena zależy od wartości tzw. instrumentu bazowego. Instrumentem bazowym może być papier wartościowy, waluta, wskaźnik ekonomiczny (np. indeks, stopa procentowa). Warrant jest bezwarunkowym i nieodwołalnym zobowiązaniem emitenta do wypłacenia uprawnionym właścicielom warrantów kwoty rozliczenia.

Prawo do akcji (PDA) jest to papier wartościowy będący przedmiotem obrotu giełdowego, otrzymywany po wpłaceniu określonej kwoty pieniężnej na akcje nowej emisji, które nie są jeszcze notowane na giełdzie. Po wprowadzeniu akcji na giełdę PDA jest zamieniany na akcje.

Certyfikat inwestycyjny jest papierem wartościowym na okaziciela, emitowanym przez fundusze inwestycyjne zamknięte. Certyfikaty inwestycyjne danego funduszu reprezentują jednakowe prawa majątkowe i są niepodzielne.

Publiczny obrót papierami wartościowymi może odbywać się wyłącznie za pośrednictwem przedsiębiorstw maklerskich, tj. biur lub domów maklerskich. **Biura maklerskie** działają w strukturach banków, **domy maklerskie** mogą być wyłącznie spółkami akcyjnymi. Przedsiębiorstwa maklerskie mogą nie tylko pośredniczyć w zawieraniu transakcji na rynku papierów wartościowych, ale również być aktywnym uczestnikiem tego rynku, dokonując operacji na własny rachunek.

Transakcje na giełdzie papierów wartościowych zawierane są według notowań: **kursu jednolitego-dwukrotnego** (wartość kursu ustalana jest dwukrotnie na danej sesji) i według **notowań ciągłych** (umożliwiających zawieranie transakcji giełdowych na dany papier wartościowy na sesji po różnych cenach). Do 18 IV 2001 r. notowania odbywały się według kursu **jednolitego (jednokrotnego)**, po tym terminie wszystkie spółki notowane w tym systemie zostały przeniesione do notowań jednolitych-dwukrotnych. Na giełdzie papierów wartościowych obowiązującą zasadą jest notowanie danego papieru wartościowego wyłącznie w jednym systemie notowań.

Transakcja pakietowa jest to transakcja giełdowa zawierana poza sesją, której minimalną wielkość (pakiet) określa regulamin giełdy.

2. Giełdowy rynek akcji dzieli się na trzy rynki: podstawowy, równoległy i wolny. Na **rynku podstawowym** notowane są akcje spółek, które spełniają standardowe wymagania kapitałowe oraz określony minimalny czas istnienia. Na **rynku równoległym** notowane są akcje spółek, które nie spełniają wymagań rynku podstawowego, ale które ze względu na rozmiary emisji i rozproszenie akcji gwarantują płynność obrotu. Na **rynku wolnym** notowane są akcje spółek, które spełniają podobne, choć niższe wymagania kapitałowe, jakie obowiązują przy dopuszczeniu na rynek podstawowy i równoległy.

3. Przedmiotem obrotu giełdowego rynku obligacji są obligacje Skarbu Państwa oraz od 2000 r. obligacje korporacyjne, emitowane przez podmioty gospodarcze posiadające osobowość prawną.

Obligacje Skarbu Państwa, ze względu na sposób naliczania odsetek, można podzielić na obligacje o **oprocentowaniu stałym** — dwuletnie, pięcioletnie i dziesięcioletnie; wartość nominalna każdej obligacji wynosi 1000 zł oraz o **oprocentowaniu zmiennym** — jednoroczne (do 2000 r.), trzyletnie i dziesięcioletnie; wartość nominalna obligacji jednorocznych wynosiła 100 zł (do 1997 r. również 1000 zł), obligacji trzyletnich wynosi 100 zł, natomiast obligacji dziesięcioletnich — 1000 zł.

Obligacje korporacyjne są trzyletnie o oprocentowaniu zmiennym; wartość nominalna obligacji wynosi 1000 zł.

4. Przez wartość giełdową kapitału akcyjnego spółki rozumie się iloczyn liczby jej akcji i kursu z danej sesji. Wielkość ta określana jest jako

currency or economic ratio (e.g., index, interest rate). A warrant is an unconditional and irrevocable obligation of the issuer to repay the settlement amount to the authorized owners of the warrants.

An allotment certificate is a security subject to trading, received after paying a defined monetary amount for shares of a new issue which are not yet listed on the stock exchange. The allotment certificate is exchanged for the shares after they have been introduced to trading.

An investment certificate is a bearer security issued by closed investment funds. Investment certificates of a given fund represent equal property rights and are indivisible.

The public trading of securities occurs exclusively through the mediation of brokerages, i.e., brokerage offices or brokerage houses. Brokerage offices operate within the structures of banks, while brokerage houses can only operate as joint stock companies. Brokerages are authorized not only to mediate in concluding transactions on the stock exchange, but may also be an active player on this market, executing its own operations.

Transactions on the stock exchange are conducted: according to the single-price quotation (two auction), in which the value of the price is established twice for a given session, and according to continuous trading which makes it possible to conclude market transactions for a given security at various prices during the session. Until 18 IV 2001 listings occurred according to the single-price quotation (one auction), after which all companies listed in this system were transferred to the single-price quotation (two auction). A given security may be listed on the stock exchange using only one system of listings.

A block trade is a market transaction concluded outside a session, the minimum amount (block) of which is defined by market regulations.

2. The share market is divided into three markets: the main market, the parallel market and the free market. Shares of companies which meet standard capital requirements as well as a defined minimum period of existence are quoted on the **main market**. Shares of companies which do not meet the requirements of the main market, but which due to the size of issues and the distribution of shares guarantee liquidity, are listed on the **parallel market**. Shares of companies which meet similar, although less rigorous criteria used for admittance to the main and parallel markets, are quoted on the **free market**.

3. Treasury bonds as well as since 2000 corporate bonds, issued by economic entities possessing legal personality, are subject to market trading. Due to the method of calculating interest **Treasury bonds** are divided into **fixed rate bonds** (two-, five- and ten-year bonds), each with a nominal value of 1000 zł and **variable rate bonds** (one-year until 2000, three- and ten-year bonds); the nominal value of a one-year bond was 100 zł (and 1000 zł until 1997), three-year bond is 100 zł and ten-year bond — 1000 zł.

Corporate bonds are three-year variable rate bonds with a nominal value of 1000 zł.

4. The market value of the share capital of a company is understood as a factor of the number of its shares and the price from a given session. This amount is defined as the company's market value or stock exchange capitalization. The sum of the stock exchange value of all companies accounts for their market value. At the first session of the stock exchange on 16 IV 1991, it was assumed

wartość rynkowa spółki lub giełdowa kapitalizacja. Suma wartości giełdowej wszystkich spółek stanowi ich wartość rynkową. Na pierwszej sesji giełdowej w dniu 16 IV 1991 r. przyjęto, że wartość rynkowa debiutujących wówczas spółek wyrażona w złotych równa jest 1000 punktów. Na tej podstawie opracowano wskaźnik odzwierciedlający zmiany wartości rynkowej spółek giełdowych, tj. **Warszawski Indeks Giełdowy (WIG)**.

5. WIG jest to relacja bieżącej wartości rynkowej spółek notowanych na rynku podstawowym do wartości spółek notowanych na pierwszej sesji giełdowej w dniu 16 IV 1991 r. Relacja ta jest korygowana o współczynnik uwzględniający zmiany liczby spółek, wielkości emisji akcji, wartości akcji związane z dywidendami i prawami poboru. WIG jest wyrażony w punktach, a zmiany jego poziomu w procentach.

WIG 20 jest to indeks cenowy, liczony na podstawie wartości portfela akcji 20 wiodących spółek notowanych na rynku podstawowym. Listę spółek ustala się na podstawie wartości obrotu giełdowego i wartości rynkowej spółek. Początkowy poziom indeksu z dnia 16 IV 1994 r. wyniósł 1000 punktów.

Warszawski Indeks Giełdowy Średnich Spółek (MIDWIG) jest to indeks cenowy notowany na rynku podstawowym. Liczony jest na podstawie wartości portfela akcji 40 spółek, które w rankingu Indeksu WIG 20 znalazły się na najwyższych pozycjach, ale nie weszły do WIG 20. Początkowy poziom indeksu z dnia 31 XII 1997 r. wyniósł 1000 punktów.

Indeks Narodowych Funduszy Inwestycyjnych (NFI) jest indeksem cenowym, odpowiadającym wartości rynkowej 15 akcji Narodowych Funduszy Inwestycyjnych, otrzymanych z wymiany jednego świadectwa udziałowego. Początkowy poziom indeksu z dnia 12 VI 1997 r. wyniósł 160 punktów.

6. Na rynku równoległym obowiązuje Warszawski Indeks Rynku Równoległego (WIRR), który jest wyliczony według metodologii stosowanej dla WIG. Początkowy poziom indeksu z dnia 29 XII 1994 r. wyniósł 1000 punktów.

7. Na rynku pozagiełdowym Centralnej Tabeli Ofert obowiązuje Indeks Centralnej Tabeli Ofert (ITO). ITO jest to relacja bieżącej wartości kapitalizacji rynku akcji do początkowej wartości kapitalizacji rynku w dniu 6 XII 1996 r. Relacja ta jest korygowana o współczynnik uwzględniający zmiany ilości akcji notowanych na CTO. Kapitalizacja rynku liczona jest na podstawie średnich cen akcji ważonych wolumenem obrotu. ITO jest wyrażony w punktach, a zmiany jego poziomu w procentach. Początkowy poziom indeksu z dnia 6 XII 1996 r. wyniósł 10000 punktów.

that the market value of the companies debuting at that time, expressed in zloties, was equal to 1000 points. On this basis, an index was compiled reflecting changes in the market value of stock exchange companies, i.e., the **Warsaw Stock Exchange Index (WIG)**.

5. The WIG is the relation of the current market value of companies quoted on the main market to the value of companies quoted on the first session of the stock exchange on 16 IV 1991. This relation is corrected by taking into account changes in the number of companies, the size the share issues, the value of shares connected with dividends and subscription rights. The WIG is expressed in points and changes in terms of percent.

The **WIG 20** is a price index, calculated on the basis of the value of a share portfolio of the 20 leading companies quoted on the main market. The list of companies is established on the basis of the value of stock exchange turnover and the market value of companies. The initial level of the index on 16 IV 1994 was 1000 points.

The **Warsaw Stock Exchange Index of Middle Companies (MIDWIG)** is a price index quoted on the main market. It's calculated on the basis of the value of share portfolio of the 40 companies, which were on the highest positions in Index ranking WIG 20, but they didn't go into WIG 20. The initial level of the index on 31 XII 1997 was 1000 points.

The **Index of National Investments Funds (NIF)** is the price index corresponding to the market value of shares of the 15 National Investment Funds, received in exchange for one National Investments Funds certificate. The initial level of the index on 12 VI 1997 was 160 points.

6. The parallel market is expressed by the **Warsaw Parallel Market Index (WIRR)**, and is calculated according to the methodology used for the WIG. The initial level of the index on 29 XII 1994 was 1000 points.

7. The over-the-counter market is expressed by the **Central Table of Offers Index (ITO)**. The ITO is the relation of the current value of the capitalization of the share market to the initial value of market capitalization on 6 XII 1996. This relation is corrected by a ratio taking into account changes in the quantity of shares quoted on the CTO. Market capitalization is calculated on the basis of average prices of shares weighted by the volume of turnover. The ITO is expressed in points and changes in terms of percent. The initial level of the index on 6 XII 1996 was 10000 points.

Zakłady ubezpieczeń

1. Zakłady ubezpieczeń (ubezpieczyciele) zorganizowane są w formie spółek akcyjnych lub towarzystw ubezpieczeń wzajemnych. Działalność zakładów ubezpieczeń polega na przejmowaniu odpowiedzialności finansowej za różne rodzaje ryzyka w zamian za składki wniesione przez ubezpieczających się (tzw. składki przypisane brutto). Ryzyko to jest podzielone na dwa działy. Do działu I — **Ubezpieczenia na życie** — należą ubezpieczenia: na życie, posagowe, zaopatrzenia dzieci, na życie związane z funduszem inwestycyjnym, rentowe oraz wypadkowe i chorobowe tylko wówczas, gdy są uzupełnieniem podstawowych ubezpieczeń tego działu. Do działu II — **Pozostałe**

Insurance companies

1. Insurance companies (insurers) are organized in the form of joint stock companies or mutual insurance associations. The activity of insurance companies consists in assuming financial responsibility for various types of risks in exchange for premiums borne by the insured (gross written premiums). This risk is divided into two divisions. Division I — **Life insurance** — includes: life, dowry, child provision, life insurance connected with investment funds, retirement insurance as well as accident and illness insurance only when they supplement the main insurance in this division. Division II — **Other personal insurance and**

ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe — należą m.in.: ubezpieczenia od wypadku i choroby, casco komunikacyjne, od szkód spowodowanych żywiołami.

2. Innym, niż według rodzaju ryzyka, kryterium podziału ubezpieczeń jest ich podział na **ubezpieczenia obowiązkowe i dobrowolne**. Ubezpieczenia od ryzyka zaliczonego do działu I dotyczą osób i są dobrowolne. Ubezpieczenia od ryzyka zaliczonego do działu II są obowiązkowe i dobrowolne.

Do ubezpieczeń obowiązkowych w tym dziale należą:

- 1) ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów;
- 2) ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych;
- 3) ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego;
- 4) inne ubezpieczenia przewidziane na mocy obowiązujących ustaw lub ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych.

Pozostałe w dziale II ubezpieczenia dobrowolne dotyczą majątku (przedmiotem ubezpieczenia jest określona wartość majątku) i osób.

3. Przychody zakładów ubezpieczeń zależą w decydującej mierze od pobranych składek, a **koszty** — od wypłacanych odszkodowań. Wysokość składek, jak i odszkodowań wiąże się z rodzajem i wielkością ryzyka oraz wartością ubezpieczonego obiektu. W celu rozłożenia tego ryzyka oraz względnego obniżenia kosztów zakładów ubezpieczeń, zakłady te **reasekurują** się (ubezpieczają) u innych **reasekuratorów** (ubezpieczycieli), w tym także zagranicznych. Reasekuracja dotyczy głównie pozostałych ubezpieczeń osobowych i ubezpieczeń majątkowych, ponieważ zawierają większe ryzyko niż ubezpieczenia na życie. Reasekuracja dzieli się na czynną i bierną. **Reasekuracja czynna** polega na przejęciu przez reasekuratora części ryzyka w zamian za część składki, a **bierna** — na odstępowaniu części składki innemu ubezpieczycielowi w zamian za odpowiedzialność za część ryzyka.

property insurance — includes, i.a.: accident and illness insurance, automobile liability insurance and natural disaster insurance.

2. Other than by type of risk, types of insurance are also divided into **compulsory and voluntary insurance**. Division I insurance concerns persons and is voluntary. Division II insurance is compulsory and voluntary.

Compulsory insurance in this division includes:

- 1) automobile third-party liability insurance;
- 2) comprehensive fire insurance for farms;
- 3) third-party liability insurance for farmers;
- 4) other insurance defined on the basis of compulsory acts or international agreements ratified by the Republic of Poland.

Other voluntary insurance in division II includes property (covering a defined value of assets) and persons.

3. Revenues of insurance companies are largely dependent on premiums collected, while **costs** on damages paid. The amount of premiums as well as damages is connected with the type and amount of risk as well as with the value of the item insured. In order to distribute this risk as well as reduce the costs, insurance companies re-insure themselves (i.e., insure) through other **re-insurers** (insurers), which also includes foreign re-insurers. Reinsurance mainly includes other personal and property insurance, as they are characterized by a greater risk than life insurance. Reinsurance is divided into inward and outward reinsurance. **Inward reinsurance** consists in the re-insurer assuming a portion of the risk in exchange for a portion of the premium, while **outward reinsurance** consists in transferring a portion of the premium to another insurer in exchange for assuming responsibility for a portion of the risk.

Otwarte fundusze emerytalne

1. W polskim systemie emerytalnym przyszła emerytura może pochodzić z trzech źródeł (filarów), z których: zreformowany Zakład Ubezpieczeń Społecznych to I filar, otwarte fundusze emerytalne (OFE) — II filar, pracownicze programy emerytalne — III filar.

Otwarte fundusze emerytalne zostały powołane przez ustawę z dnia 28 VIII 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. Nr 139, poz. 934).

Otwarte fundusze emerytalne mają osobowość prawną, a czas ich trwania jest nieograniczony. Przedmiotem ich działalności jest gromadzenie i lokowanie środków pieniężnych z przeznaczeniem na wypłatę członkom funduszu po osiągnięciu przez nich wieku emerytalnego.

Każdy otwarty fundusz emerytalny jest zarządzany i reprezentowany w stosunkach z osobami trzecimi przez **powszechne towarzystwo emerytalne (PTE)**, zorganizowane w formie spółki akcyjnej. Towarzystwo tworzy fundusz i zarządza nim odpłatnie. Powszechne towarzystwo emerytalne może zarządzać tylko jednym otwartym funduszem.

Open pension funds

1. In the Polish pension system, future pensions can originate from three sources, so-called pillars: the I pillar — the reformed Social Insurance Institution (ZUS), the II pillar — open pension funds (OFE's), the III pillar — employee pension programs.

The open pension funds were established by the Law on the Organization and Operation of Pension Funds from 28 VIII 1997 (Journal of Laws No. 139, item 934).

Open pension funds have legal personality and their period of operation is unlimited. The scope of their activity is accumulating and investing monetary funds for disbursement to fund members upon reaching retirement age.

Each open pension fund is managed and represented in relation to third parties by **general pension societies (PTE's)**, operating as a joint stock company. Each PTE establishes a fund and manages it on a non-gratuitous basis. PTE's are authorised to manage no more than one OFE.

2. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje 7,3% podstawy wymiaru składki do otwartego funduszu emerytalnego wybranego przez ubezpieczonego. Składki wpłacane do funduszu są przeliczane na **jednostki rozrachunkowe** i księgowane na indywidualnych rachunkach ubezpieczonych. Przyrost wartości zgromadzonych środków (składek) następuje w wyniku zwiększenia liczby jednostek (poprzez wpłaty kolejnych składek) oraz wzrostu wartości jednostki w efekcie prowadzonej przez fundusz polityki inwestycyjnej. Wartość jednostki, liczona jako stosunek aktywów netto funduszu (aktywów ogółem pomniejszonych o zobowiązania ogółem) i liczby wyemitowanych jednostek, stanowi bazę do wyliczenia **stopy zwrotu** każdego funduszu i **średniej ważonej stopy zwrotu** wszystkich funduszy łącznie.

Fundusz lokuje swoje aktywa dążąc do osiągnięcia maksymalnego stopnia bezpieczeństwa i rentowności dokonywanych lokat. Bezpieczeństwo środków funduszu zapewniają limity inwestycyjne i mechanizm minimalnej wymaganej stopy zwrotu.

Limity inwestycyjne określają politykę inwestycyjną otwartych funduszy emerytalnych i kategorii lokat, w które mogą inwestować.

Minimalna wymagana stopa zwrotu, liczona co kwartał, jest określona jako stopa zwrotu o 50% niższa od średniej ważonej stopy zwrotu wszystkich otwartych funduszy emerytalnych w danym okresie dwuletnim lub stopa zwrotu o 4 punkty procentowe niższa od tej średniej, w zależności od tego, która z tych wielkości jest niższa.

Gdy stopa zwrotu funduszu za okres 24 miesięcy jest niższa niż minimalna wymagana stopa zwrotu to występuje niedobór, który w pierwszej kolejności jest pokrywany ze środków pochodzących ze specjalnie w tym celu utworzonego rachunku rezerwowego, a następnie z własnych środków powszechnych towarzystw emerytalnych. Kolejnym źródłem pokrycia występującego niedoboru jest Fundusz Gwarancyjny, na który środki przekazują wszystkie towarzystwa. Ostatecznie wypłacalność funduszy emerytalnych gwarantuje państwo.

2. The Social Insurance Institution transfers 7,3% of remuneration to the open pension fund selected by the insured person. Contributions paid into an OFE are converted into **clearance units** and booked into the individual accounts of the insured. The increase in the value of accumulated funds (contributions) occurs as a result of increasing the number of clearance units (through the payment of subsequent contributions) as well as the growth in the value of a single clearance unit resulting from the investment policy conducted by the selected OFE. The value of a clearance unit, calculated as the relation of an OFE's net assets (total assets less total liabilities) and the number of issued clearance units, is the basis for calculating the **return rate** of each OFE and the combined **weighted average return rate** of all OFE's.

OFE's invest their assets seeking to maximise the security and profitability on funds invested. Investment limits and the mechanism of a minimum required rate of return assure the security of funds entrusted to OFE's.

Investment limits determine the investment policy of open pension funds as well as the types of investments.

The **minimum required rate of return**, calculated quarterly, is defined as the lower of either the rate of return 50% lower than the weighted average return rate of all open pension funds in a given two-year period or a return rate 4 percentage points lower than this average.

Should an OFE's return rate for a 24-month period be lower than the minimum required rate of return, a deficit appears, which is first covered from funds originating from a reserve account specially created for this purpose and subsequently from the PTE's own funds. Another source of covering a deficit is the Guarantee Fund, to which all PTE's transfer funds. Finally, the state guarantees the solvency of the OFE's.

Pieniądz i banki

Money and banks

TABL. 1 (490). **BILANS ZAGREGOWANY SYSTEMU BANKOWEGO**
Stan w dniu 31 XII
AGGREGATED BALANCE OF THE BANKING SYSTEM
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1996	2000	2001	1996	2001	SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>			w odsetkach <i>in percent</i>		
AKTYWA ASSETS						
OGÓŁEM	292928,4	597404,8	643981,9	100,0	100,0	TOTAL
Aktywa zagraniczne	74170,3	167626,3	172594,1	25,3	26,8	Foreign assets
Należności od banków	35961,8	65182,1	68941,2	12,3	10,7	Due from banks
Należności od niebankowych instytucji finansowych	312,2	8874,9	8839,1	0,1	1,4	Due from non-bank financial institutions
Należności od sektora budżetowego	4061,5	6869,3	11233,5	1,4	1,7	Due from general government
od budżetu państwa	3224,3	1718,4	2480,8	1,1	0,4	from central government
od budżetów jednostek samorządu terytorialnego ^a	835,7	4550,6	7036,4	0,3	1,1	from local self-governments ^a
od funduszy celowych	1,5	600,3	1716,3	0,0	0,2	from special purpose funds
Należności od podmiotów gospodarczych sektora niefinansowego i osób prywatnych	80250,8	194075,1	209010,3	27,4	32,5	Due from non-financial corporate sector and persons
od podmiotów gospodarczych sektora niefinansowego	68473,7	145886,7	153730,1	23,4	23,9	from non-financial corporate sector
od osób prywatnych	11777,1	48188,4	55280,2	4,0	8,6	from persons
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	1024,3	420,5	115,4	0,3	0,0	Securities purchased under reverse repurchase agreements
Papiery wartościowe	71804,9	109570,3	112374,3	24,5	17,4	Securities
Pozostałe aktywa	25342,6	44786,3	60874,0	8,7	9,5	Other assets
PASYWA LIABILITIES						
OGÓŁEM	292928,4	597404,8	643981,9	100,0	100,0	TOTAL
Pasywa zagraniczne	12646,0	35545,8	37930,8	4,3	5,9	Foreign liabilities
Zobowiązania wobec banków	31979,3	60575,6	63614,0	10,9	9,9	Due to banks
Zobowiązania wobec niebankowych instytucji finansowych	2825,5	8393,5	10544,6	1,0	1,6	Due to non-bank financial institutions
Zobowiązania wobec sektora budżetowego	14068,4	25928,5	24655,7	4,7	3,8	Due to general government
wobec budżetu państwa	6994,8	15256,8	14476,9	2,4	2,2	to central government
wobec budżetów jednostek samorządu terytorialnego ^a	3400,6	7472,9	7313,8	1,2	1,1	to local self-governments ^a
wobec funduszy celowych	3673,0	3198,8	2865,0	1,1	0,5	to special purpose funds

^a W 1996 r. dotyczy wyłącznie budżetów gmin.

^a In 1996 concerns exclusively gminas budgets.

TABL. 1 (490). **BILANS ZAGREGOWANY SYSTEMU BANKOWEGO (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

AGGREGATED BALANCE OF THE BANKING SYSTEM (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1996	2000	2001	1996	2001	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
PASYWA (dok.) LIABILITIES (cont.)						
Pieniądz gotówkowy w obiegu (z kasami banków)	27244,4	38564,1	43130,3	9,3	6,7	Notes and coin in circulation (including bank vault cash)
Zobowiązania złotowe wobec podmiotów gospodarczych sektora niefinansowego i osób prywatnych	87159,2	208713,3	232440,1	29,8	36,1	Due to non-financial corporate sector and persons in zloty
bieżące	28074,3	47627,6	51002,8	9,6	8,0	current
wobec podmiotów gospodarczych sektora niefinansowego	16986,4	21049,3	23615,2	5,8	3,7	to non-financial corporate sector
wobec osób prywatnych	11087,9	26578,3	27387,6	3,8	4,3	to persons
terminowe	59084,9	161085,7	181437,3	20,2	28,1	term
wobec podmiotów gospodarczych sektora niefinansowego	12754,7	33617,1	36800,7	4,4	5,7	to non-financial corporate sector
wobec osób prywatnych	46330,2	127468,6	144636,6	15,8	22,4	to persons
Zobowiązania walutowe wobec podmiotów gospodarczych sektora niefinansowego i osób prywatnych	22968,4	41286,3	50249,6	7,8	7,8	Due to non-financial corporate sector and persons in foreign currency
bieżące	8700,6	11212,2	13691,7	3,0	2,2	current
wobec podmiotów gospodarczych sektora niefinansowego	1464,5	3438,3	5004,3	0,5	0,8	to non-financial corporate sector
wobec osób prywatnych	7236,1	7773,9	8687,4	2,5	1,4	to persons
terminowe	14267,8	30074,1	36557,9	4,8	5,6	term
wobec podmiotów gospodarczych sektora niefinansowego	1038,6	5131,7	8054,8	0,4	1,2	to non-financial corporate sector
wobec osób prywatnych	13229,2	24942,4	28503,1	4,4	4,4	to persons
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	1549,0	323,0	20,3	0,5	0,0	Securities sold under reverse repurchase agreements
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	13354,5	35232,9	26136,3	4,6	4,1	Outstanding securities
Fundusze własne podstawowe	8959,2	31735,8	38697,4	3,1	6,0	Own basic funds
Fundusze własne uzupełniające	—	3456,1	3916,9	0,0	0,6	Own supplementary funds
Pozostałe pasywa	70174,5	107649,9	112645,9	24,0	17,5	Other liabilities

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.

Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 2 (491). **BILANS ZAGREGOWANY NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO**

Stan w dniu 31 XII

AGGREGATED BALANCE OF THE NATIONAL BANK OF POLAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1996	2000	2001	1996	2001	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł		w odsetkach in percent			
AKTYWA ASSETS						
OGÓŁEM	84735,7	146461,5	138104,1	100,0	100,0	TOTAL
Aktywa zagraniczne	56537,6	120711,7	111575,7	66,7	80,8	Foreign assets
Należności od banków	10790,7	6869,7	5823,8	12,7	4,2	Due from banks
lokaty	3755,9	296,1	203,5	4,4	0,2	deposits
kredyty udzielone z zagranicz- nych linii kredytowych	252,3	68,9	37,0	0,3	0,0	loans under foreign credit lines
kredyty refinansowe	6780,9	6503,1	5581,7	8,0	4,0	refinance loans
redyskontowe	180,8	65,8	48,0	0,2	0,0	bills rediscounted
lombardowe	255,6	466,0	0,0	0,3	0,0	lombard facilities
na inwestycje centralne	4987,9	4689,8	4253,0	5,9	3,1	central investment projects
inne	1356,6	1281,5	1280,7	1,6	0,9	others
kredyty niespłacone w terminie	1,6	1,6	1,6	0,0	0,0	loans past due
Należności od sektora budżetowego	1813,7	0,0	0,0	2,1	0,0	Due from general government
Należności od podmiotów gospodarczych sektora niefinansowego i osób prywatnych	59,5	68,1	22,8	0,2	0,0	Due from non-financial corporate sector and persons
od podmiotów gospodarczych sektora niefinansowego	35,2	45,2	0,0	0,2	0,0	from non-financial corporate sector
od osób prywatnych	24,3	22,9	22,8	0,0	0,0	from persons
Papiery wartościowe	11340,8	16994,8	18634,8	13,4	13,5	Securities
Pozostałe aktywa	4193,4	1817,2	2047,0	4,9	1,5	Other assets
PASYWA LIABILITIES						
OGÓŁEM	84735,7	146461,5	138104,1	100,0	100,0	TOTAL
Pasywa zagraniczne	4746,0	8509,6	7729,4	5,6	5,6	Foreign liabilities
Zobowiązania wobec banków	9078,4	10209,6	20567,7	10,7	14,9	Due to banks
w tym: rezerwy obowiązkowe	645,6	0,0	172,7	0,8	0,1	of which: required reserves
rachunki bieżące	6306,1	10209,6	16395,0	7,4	11,9	current accounts
Zobowiązania wobec niebankowych instytucji finansowych	63,6	41,9	4,2	0,1	0,0	Due to non-bank financial institutions
Zobowiązania wobec sektora budżetowego	6126,4	9776,0	7688,8	7,2	5,6	Due to general government
wobec budżetu państwa	3159,1	8785,2	7022,8	3,7	5,1	to central government
wobec funduszy celowych	2967,3	990,8	666,0	3,5	0,5	to special purpose funds
Pieniądz gotówkowy w obiegu (z kasami banków)	27244,4	38564,1	43130,3	32,2	31,2	Notes and coin in circulation (including bank vault cash)
Zobowiązania zlotowe wobec podmiotów gospodarczych sektora niefinansowego i osób prywatnych	1,9	2,3	2,3	0,0	0,0	Due to non-financial corporate sector and persons in zloty
wobec podmiotów gospodarczych sektora niefinansowego — bieżące	1,9	0,1	0,1	0,0	0,0	to non-financial corporate sector — current
wobec osób prywatnych — terminowe	0,0	2,2	2,2	0,0	0,0	to persons — term
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	12532,6	33738,1	24167,1	14,8	17,5	Outstanding securities
Fundusz statutowy i rezerwowy	400,0	1594,2	1694,4	0,4	1,2	Equity and reserve capital
Pozostałe pasywa	24542,4	44025,7	33119,9	29,0	24,0	Other liabilities

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.

Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 3 (492). **BILANS ZAGREGOWANY BANKÓW^a**

Stan w dniu 31 XII

AGGREGATED BALANCE OF BANKS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1996	2000	2001	1996	2001	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
AKTYWA ASSETS						
OGÓŁEM	208192,7	450943,3	505877,8	100,0	100,0	TOTAL
Aktywa zagraniczne	17632,7	46914,6	61018,4	8,5	12,1	Foreign assets
Należności od banków	25171,1	58312,4	63117,4	12,1	12,5	Due from banks
Należności od niebankowych instytucji finansowych	312,2	8874,9	8839,1	0,1	1,7	Due from non-bank financial institutions
Należności od sektora budżetowego	2247,8	6869,3	11233,5	1,1	2,2	Due from general government
od budżetu państwa	1410,6	1718,4	2480,8	0,7	0,5	from central government
od budżetów jednostek samorządu terytorialnego ^b	835,7	4550,6	7036,4	0,4	1,4	from local self-governments ^b
od funduszy celowych	1,5	600,3	1716,3	0,0	0,3	from special purpose funds
Należności od podmiotów gospodarczych sektora niefinansowego i osób prywatnych	80191,3	194007,0	208987,5	38,5	41,3	Due from non-financial corporate sector and persons
od podmiotów gospodarczych sektora niefinansowego	68438,5	145841,5	153730,1	32,9	30,4	from non-financial corporate sector
od osób prywatnych	11752,8	48165,5	55257,4	5,6	10,9	from persons
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	1024,3	420,5	115,4	0,5	0,0	Securities purchased under reverse repurchase agreements
Papiery wartościowe	60464,1	92575,5	93739,5	29,0	18,5	Securities
Pozostałe aktywa	21149,2	42969,1	58827,0	10,2	11,7	Other assets
PASYWA LIABILITIES						
OGÓŁEM	208192,7	450943,3	505877,8	100,0	100,0	TOTAL
Pasywa zagraniczne	7900,0	27036,2	30201,4	3,8	6,0	Foreign liabilities
Zobowiązania wobec banków	22900,9	50366,0	43046,3	11,0	8,5	Due to banks
Zobowiązania wobec niebankowych instytucji finansowych	2761,9	8351,6	10540,4	1,3	2,1	Due to non-bank financial institutions
Zobowiązania wobec sektora budżetowego	7942,0	16152,5	16966,9	3,8	3,4	Due to general government
wobec budżetu państwa	3835,7	6471,6	7454,1	1,8	1,5	to central government
wobec budżetów jednostek samorządu terytorialnego ^b	3400,6	7472,9	7313,8	1,6	1,4	to local self-governments ^b
wobec funduszy celowych	705,7	2208,0	2199,0	0,4	0,5	to special purpose funds
Zobowiązania zlotowe wobec podmiotów gospodarczych sektora niefinansowego i osób prywatnych bieżące	87157,3	208711,0	232437,8	41,9	45,9	Due to non-financial corporate sector and persons in zloty current
wobec podmiotów gospodarczych sektora niefinansowego	28072,4	47627,5	51002,7	13,5	10,1	to non-financial corporate sector
wobec osób prywatnych	16984,5	21049,2	23615,1	8,2	4,7	to persons
terminowe	11087,9	26578,3	27387,6	5,3	5,4	term
wobec podmiotów gospodarczych sektora niefinansowego	59084,9	161083,5	181435,1	28,4	35,8	to non-financial corporate sector
wobec osób prywatnych	12754,7	33617,1	36800,7	6,1	7,2	to persons
Zobowiązania walutowe wobec podmiotów gospodarczych sektora niefinansowego i osób prywatnych bieżące	46330,2	127466,4	144634,4	22,3	28,6	Due to non-financial corporate sector and persons in foreign currency current
wobec podmiotów gospodarczych sektora niefinansowego	22968,4	41286,3	50249,6	11,1	9,9	to non-financial corporate sector
wobec osób prywatnych	8700,6	11212,2	13691,7	4,2	2,7	to persons
terminowe	1464,5	3438,3	5004,3	0,7	1,0	term
wobec podmiotów gospodarczych sektora niefinansowego	7236,1	7773,9	8687,4	3,5	1,7	to non-financial corporate sector
wobec osób prywatnych	14267,8	30074,1	36557,9	6,9	7,2	to persons
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	1038,6	5131,7	8054,8	0,5	1,6	Securities sold under reverse repurchase agreements
Pozostałe pasywa	13229,2	24942,4	28503,1	6,4	5,6	Other liabilities
	1549,0	323,0	20,3	0,7	0,0	
	821,9	1494,8	1969,2	0,4	0,4	Outstanding securities
Fundusze własne podstawowe	8559,2	30141,6	37003,0	4,1	7,3	Own basic funds
Fundusze własne uzupełniające	—	3456,1	3916,9	0,0	0,8	Own supplementary funds
Pozostałe pasywa	45632,1	63624,2	79526,0	21,9	15,7	Other liabilities

^a Bez Narodowego Banku Polskiego. ^b W 1996 r. dotyczy wyłącznie budżetów gmin.

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.

^a Excluding the National Bank of Poland. ^b In 1996 concerns exclusively gminas budgets.

Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 4 (493). **PODAŻ PIENIĄDZA (M₂)**
Stan w dniu 31 XII
M₂ MONEY SUPPLY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1996	2000	2001	1996	2001	SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>			w odsetkach <i>in percent</i>		
OGÓŁEM	136662,4	294387,9	334753,1	100,0	100,0	TOTAL
pieniądz gotówkowy w obiegu (poza kasami banków)	23563,9	34112,7	38212,6	17,2	11,4	<i>notes and coin in circulation (excluding bank vault cash)</i>
zobowiązania zlotowe	89706,0	217304,6	243548,8	65,6	72,8	<i>due in zloty</i>
bieżące	28776,9	48409,3	52060,3	21,0	15,6	<i>current</i>
terminowe	60929,1	168895,3	191488,5	44,6	57,2	<i>term</i>
zobowiązania walutowe	23392,5	42970,6	52991,7	17,2	15,8	<i>due in foreign currency</i>
bieżące	8700,6	11236,1	13757,7	6,4	4,1	<i>current</i>
terminowe	14691,9	31734,5	39234,0	10,8	11,7	<i>term</i>
w tym:						<i>of which:</i>
Podmioty gospodarcze						Corporates
Zobowiązania zlotowe	32287,9	63257,7	71524,6	23,6	21,4	<i>Due in zloty</i>
bieżące	17689,0	21831,0	24672,7	12,9	7,4	<i>current</i>
terminowe	14598,9	41426,7	46851,9	10,7	14,0	<i>term</i>
Zobowiązania walutowe	2927,2	10254,3	15801,2	2,2	4,7	<i>Due in foreign currency</i>
bieżące	1464,5	3462,2	5070,3	1,1	1,5	<i>current</i>
terminowe	1462,7	6792,1	10730,9	1,1	3,2	<i>term</i>
Osoby prywatne						Persons
Zobowiązania zlotowe	57418,1	154046,9	172024,2	42,0	51,4	<i>Due in zloty</i>
bieżące	11087,9	26578,3	27387,6	8,1	8,2	<i>current</i>
terminowe	46330,2	127468,6	144636,6	33,9	43,2	<i>term</i>
Zobowiązania walutowe	20465,3	32716,3	37190,5	15,0	11,1	<i>Due in foreign currency</i>
bieżące	7236,1	7773,9	8687,4	5,3	2,6	<i>current</i>
terminowe	13229,2	24942,4	28503,1	9,7	8,5	<i>term</i>

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.
Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 5 (494). **NALEŻNOŚCI BANKÓW^a OD PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH I OSÓB PRYWATNYCH**
Stan w dniu 31 XII
DUE OF BANKS^a FROM CORPORATES AND PERSONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1996	2000	2001	1996	2001	SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>			w odsetkach <i>in percent</i>		
OGÓŁEM	81025,0	206289,2	221937,2	100,0	100,0	TOTAL
Podmioty gospodarcze	69272,2	158123,7	166679,8	85,5	75,1	Corporates
w tym:						of which:
Kredyty i pożyczki	61788,5	145805,2	152226,6	76,3	68,6	Credits and loans
Odsetki zapadłe	4266,1	4124,7	5393,9	5,3	2,4	Interest due
Osoby prywatne	11752,8	48165,5	55257,4	14,5	24,9	Persons
w tym:						of which:
Kredyty i pożyczki	11415,4	47397,2	54290,4	14,1	24,5	Credits and loans
Odsetki zapadłe	244,8	563,2	864,9	0,3	0,4	Interest due

^a Bez Narodowego Banku Polskiego.
Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.
^a Excluding the National Bank of Poland.
Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 6 (495). **BILANS PŁATNICZY POLSKI****POLAND'S BALANCE OF PAYMENTS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	SPECIFICATION
	w mln dol. USA in mln USD		
A. RACHUNEK BIEŻĄCY	-9952	-7166	A. CURRENT ACCOUNT
Towary (saldo)	-13168	-11675	Trade balance
Wpływy z eksportu	28255	30275	Goods exports
Wyплаты za import	41423	41950	Goods imports
Usługi (saldo)	-1686	-976	Services (net)
Wpływy	3505	3988	Credit
Wyплаты	5191	4964	Debit
Dochody ^{ab} (saldo)	-759	-896	Income ^{ab} (net)
Wpływy	2248	2652	Credit
Wyплаты	3007	3548	Debit
w tym zapłacone	2999	3539	of which due and paid
Transfery bieżące ^c (saldo)	1681	1986	Current transfers ^c (net)
Wpływy	2159	2644	Credit
Wyплаты	478	658	Debit
Niesklasyfikowane obroty bieżące ^d (saldo)	3980	4395	Unclassified transactions on current account ^d (net)
B. RACHUNEK KAPITAŁOWY I FINANSOWY	7660	2980	B. CAPITAL AND FINANCIAL ACCOUNT
Rachunek kapitałowy	13	-1	Capital account
Rachunek finansowy	7647	2981	Financial account
Inwestycje bezpośrednie (saldo)	8169	6928	Direct investment (net)
polskie inwestycje za granicą	-124	-67	Polish investment abroad
zagraniczne inwestycje w Polsce	8293	6995	foreign investment in Poland
Inwestycje portfelowe (saldo)	2591	1109	Portfolio investment (net)
polskie inwestycje za granicą (aktywa)	-85	43	Polish investment abroad (assets)
udziałowe	-21	-67	equity securities
dłużne ^a	-64	110	debt securities ^a
zagraniczne inwestycje w Polsce (pasywa)	2676	1066	foreign investment in Poland (liabilities)
udziałowe	866	-306	equity securities
dłużne ^a	1810	1372	debt securities ^a
Pozostałe inwestycje (saldo)	-3382	-4715	Other investment (net)
polskie należności za granicą (aktywa)	-2920	-3500	Polish assets
kredyty udzielone powyżej 1 roku	126	-21	long-term credits extended
wykorzystanie	169	233	drawings
spłata	295	212	repayments
kredyty udzielone do 1 roku	26	16	short-term credits extended
wykorzystanie	169	107	drawings
spłata	195	123	repayments
inne należności	-3072	-3495	other assets
gotówka, rachunki bieżące i lokaty	-3094	-3496	currency and deposits
pozostałe należności	22	1	others
polskie zobowiązania wobec zagranicy (pasywa)	-462	-1215	Polish liabilities
kredyty otrzymane powyżej 1 roku	1250	-1567	long-term credits received
wykorzystanie	4574	5913	drawings
spłata	3324	7480	repayments
w tym zapłacone	3296	7464	of which due and paid
kredyty otrzymane do 1 roku	143	-91	short-term credits received
wykorzystanie	551	653	drawings
spłata	408	744	repayments
inne zobowiązania	-1855	443	other liabilities
rachunki bieżące i depozyty	-1852	443	currency and deposits
pozostałe zobowiązania	-3	0	others
Pochodne instrumenty finansowe (saldo) ^d	269	-341	Financial derivatives (net) ^a
C. SALDO BŁĘDÓW I OPUSZCZEŃ	2968	3763	C. NET ERRORS AND OMISSIONS
RAZEM od A do C	676	-423	OVERALL BALANCE
D. POZYCJE FINANSUJĄCE	-676	423	D. FINANCING OF OVERALL BALANCE
Oficjalne aktywa rezerwowe	-621	440	Official reserve assets
Kredyty z Międzynarodowego Funduszu Walutowego	0	0	Credits from the International Monetary Fund
Exceptional financing	-55	-17	Exceptional financing

^a Patrz uwagi ogólne ust. 8 na str. 471. ^b Obejmują dochody majątkowe i odsetki. ^c Bez transakcji gotówkowych wpłat i wypłat na rachunki walutowe „A” ludności. ^d Z uwzględnieniem salda obrotów gotówkowych dotyczących rachunków walutowych „A” ludności.

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.

^a See general notes, item 8 on page 471. ^b Include investment and interest income. ^c Excluding cash transactions payments on persons currency accounts "A". ^d With regard to cash turnovers balance relating to persons currency accounts "A".

Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 7 (496). **ZADŁUŻENIE ZAGRANICZNE I OFICJALNE AKTYWA REZERWOWE POLSKI**

Stan w dniu 31 XII

FOREIGN DEBT AND OFFICIAL RESERVE ASSETS OF POLAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999	2000	2001	SPECIFICATION
Zadłużenie zagraniczne brutto ^a w mln dol. USA	65365	69465	71048	Gross foreign debt ^a in mln USD
Oficjalne aktywa rezerwowe:				Official reserve assets:
w milionach dolarów USA	27314	27466	26564	in millions USD
w relacji do średniomiesięcznych płatności za import towarów i usług ^b w miesiącach	7,2	7,1	6,8	in relation to average monthly payments for imports of goods and services ^b in months

^a Patrz uwagi ogólne ust. 9 na str. 472; dane za lata 1999 i 2000 zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. ^b Na podstawie bilansu płatniczego Polski.

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.

^a See general notes item 9 on page 472; data for 1999 and 2000 have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook. ^b On the basis of Poland's balance of payments.

Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 8 (497). **NAPŁYW KAPITAŁU DO POLSKI Z TYTUŁU ZAGRANICZNYCH INWESTYCJI BEZPOŚREDNICH WEDŁUG KRAJU POCHODZENIA UDZIAŁOWCA^a**

DIRECT INVESTMENT INFLOWS TO POLAND BY ORIGIN

COUNTRY OF SHAREHOLDER^a

KRAJE	2000	2001 ^b	COUNTRIES
	w mln dol. USA	in mln USD	
OGÓŁEM	9342,3	5711,8	TOTAL
w tym:			of which:
Australia	—0,7	—8,6	Australia
Austria	272,3	223,4	Austria
Belgia i Luksemburg	290,5	400,9	Belgium and Luxembourg
Dania	126,4	308,4	Denmark
Finlandia	104,1	27,7	Finland
Francja	3533,2	1828,8	France
Grecja	—4,4	—1,2	Greece
Hiszpania	357,2	—96,2	Spain
Irlandia	41,0	49,3	Ireland
Japonia	38,6	31,7	Japan
Kanada	9,1	15,2	Canada
Liechtenstein	7,0	5,9	Liechtenstein
Niderlandy	1967,6	1103,8	Netherlands
Niemcy	940,4	1050,6	Germany
Norwegia	3,8	11,4	Norway
Portugalia	69,2	166,0	Portugal
Republika Czeska	—2,3	—9,2	Czech Republic
Republika Korei	—196,3	—78,7	Korea, Republic of
Rosja	—20,7	38,3	Russian Federation
Słowenia	3,2	8,4	Slovenia
Stany Zjednoczone	324,9	585,5	United States
Szwajcaria	323,2	—127,4	Switzerland
Szwecja	595,4	24,7	Sweden
Turcja	16,3	—5,5	Turkey
W. Brytania	170,1	45,8	United Kingdom
Włochy	364,8	135,3	Italy

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 472. ^b Dane nieostateczne.

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.

^a See general notes, item 10 on page 472. ^b Preliminary data.

Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 9 (498). **ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ZAGRANICZNYCH INWESTYCJI BEZPOŚREDNICH W POLSCE WEDŁUG KRAJU POCHODZENIA UDZIAŁOWCA^a**

Stan w dniu 31 XII

DIRECT INVESTMENT POSITION IN POLAND BY ORIGIN COUNTRY OF SHAREHOLDER^a

As of 31 XII

KRAJE	2000	2001 ^b	COUNTRIES
	w mln dol. USA	in mln USD	
OGÓŁEM	34226,9	41031,2	TOTAL
w tym:			of which:
Australia	14,4	6,5	Australia
Austria	1099,5	1346,2	Austria
Belgia i Luksemburg	849,4	1313,8	Belgium and Luxembourg
Dania	854,4	1209,2	Denmark
Finlandia	218,8	264,5	Finland
Francja	4171,7	6340,1	France
Grecja	0,3	6,4	Greece
Hiszpania	654,8	572,7	Spain
Irlandia	398,1	410,2	Ireland
Japonia	139,5	175,8	Japan
Kanada	71,4	88,3	Canada
Liechtenstein	65,0	76,7	Liechtenstein
Niderlandy	8432,2	9952,3	Netherlands
Niemcy	6482,1	7700,7	Germany
Norwegia	143,8	162,2	Norway
Portugalia	164,6	286,4	Portugal
Republika Czeska	42,9	48,5	Czech Republic
Republika Korei	457,7	153,9	Korea, Republic of
Rosja	1344,2	1375,8	Russian Federation
Słowenia	16,1	25,5	Slovenia
Stany Zjednoczone	3240,1	3937,6	United States
Szwajcaria	848,1	707,8	Switzerland
Szwecja	1181,7	1225,1	Sweden
Turcja	60,0	52,6	Turkey
W. Brytania	1130,6	1243,7	United Kingdom
Włochy	1478,4	1708,2	Italy

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 473. ^b Dane nieostateczne.

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.

^a See general notes, item 11 on page 473. ^b Preliminary data.

Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 10 (499). **ŚREDNI KURS DOLARA USA, MARKI NIEMIECKIEJ I EURO WEDŁUG MIESIĘCY***AVERAGE EXCHANGE RATE OF THE US DOLLAR, GERMAN MARK AND EURO BY MONTHS*

LATA YEARS	I—XII	Miesiące Months											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w zł in zł											

KURS W NARODOWYM BANKU POLSKIM^a
NATIONAL BANK OF POLAND RATE^a

100 dolarów USA

100 US dollars

1991	105,83	95,00	95,00	95,00	95,00	102,42	113,92	114,57	112,86	111,54	111,51	111,11	110,75
1995	242,44	243,42	244,38	239,34	239,42	239,26	234,46	236,52	243,99	246,16	244,29	247,18	250,98
2000	434,64	410,36	414,39	409,02	423,47	449,88	439,94	432,29	435,93	449,00	463,69	456,06	431,26
2001	409,39	411,08	409,29	405,99	401,75	398,06	397,05	418,59	424,59	421,85	413,32	409,43	401,44

100 marek niemieckich

100 German marks

1991	63,83	63,00	64,32	59,54	55,84	59,84	64,20	63,94	64,82	65,53	66,04	68,22	70,61
1995	169,28	158,56	162,44	169,57	173,06	170,56	167,36	170,40	168,93	168,39	172,87	174,64	174,12
2000	205,08	212,74	208,86	202,00	204,69	208,39	213,41	208,01	201,89	200,18	202,96	199,58	198,40
2001	187,57	197,61	192,68	188,93	183,57	178,20	173,30	184,05	195,34	196,59	191,35	186,05	183,19

^a Kurs urzędowy.^a Official rate.

TABL. 10 (499). ŚREDNI KURS DOLARA USA, MARKI NIEMIECKIEJ I EURO WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)
AVERAGE EXCHANGE RATE OF THE US DOLLAR, GERMAN MARK AND EURO BY MONTHS (cont.)

LATA YEARS	I—XII	Miesiące Months													
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
		w zł in zł													
KURS W NARODOWYM BANKU POLSKIM ^a (dok.) NATIONAL BANK OF POLAND RATE ^a (cont.) 100 euro															
1995 ^b	.	.	313.47	300.64	305.68	311.06	317.36	313.92	309.13	315.39	316.17	314.13	317.30	320.48	319.92
2000	.	.	401.10	416.08	408.50	395.07	400.33	407.58	417.40	406.84	394.86	391.52	396.96	390.35	388.04
2001	.	.	366,85	386,48	376,84	369,52	359,04	348,53	338,94	359,98	382,18	384,50	374,25	363,89	358,29
KURS WOLNORYNKOWY — 100 dolarów USA FREE MARKET RATE — 100 US dollars															
1991	.	.	107.26	94.60	94.49	94.54	94.38	103.12	114.98	114.89	113.80	114.14	116.57	115.38	116.39
1995	.	.	239.81	240.83	241.15	235.86	233.42	235.34	232.77	234.57	241.79	244.67	242.52	245.50	249.42
2000	.	.	432.98	409.75	413.53	408.31	421.92	448.67	439.11	431.10	434.55	439.74	462.38	455.17	431.55
2001	.	.	408,35	411,31	408,14	404,92	401,05	397,08	396,36	416,94	422,89	420,74	412,04	407,94	400,73

a Kurs urzędowy. b Kurs 100 ECU.
Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.
a Official rate. b Exchange rate of the 100 ECU.
Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 11 (500). KURSY WALUT OBCYCH W NARODOWYM BANKU POLSKIM^a
FOREIGN CURRENCY EXCHANGE RATES IN THE NATIONAL BANK OF POLAND^a

KRAJE COUNTRIES	Waluta Currency	1990		1995		2000		2001	
		kupno buy	sprze- daż sell	kupno buy	sprze- daż sell	kupno buy	sprze- daż sell	kupno buy	sprze- daż sell
		w zł in zł							
Australia	100 dolarów	71,74	74,66	181,62	185,28	228,11	232,71	200,84	204,9
Australia	100 dollars								
Austria	100 szylingów	8,92	9,28	24,21	24,69	27,68	28,24	25,23	25,73
Austria	100 schillings								
Belgia	100 franków	3,03	3,15	8,30	8,46	9,44	9,63	8,60	8,78
Belgium	100 francs								
Dania	100 koron	16,24	16,90	44,01	44,89	51,03	52,07	46,67	47,61
Denmark	100 kroner								
Finlandia	100 marek	25,84	26,90	55,96	57,10	64,06	65,36	58,38	59,56
Finland	100 markkas								
Francja	100 franków	18,41	19,17	49,80	50,80	58,07	59,25	52,92	53,98
France	100 francs								
Hiszpania	10000 peset	98,00	102,00	201,20	205,26	228,94	233,56	208,60	212,82
Spain	10000 pesetas								
Japonia	10000 jenów	69,97	72,83	238,07	242,87	357,33	364,55	300,83	306,91
Japan	10000 yens								
Kanada	100 dolarów	80,47	83,75	179,70	183,34	271,65	277,13	247,19	252,19
Canada	100 dollars								
Luksemburg	100 franków	3,03	3,15	8,30	8,46	9,44	9,63	8,60	8,78
Luxembourg	100 francs								
Niderlandy	100 guldenów	55,62	57,88	152,07	155,15	172,85	176,35	157,50	160,68
Netherlands	100 guilders								
Niemcy	100 marki	62,71	65,27	170,32	173,76	194,75	198,69	177,46	181,04
Germany	100 marks								
Norwegia	100 koron	15,97	16,63	38,60	39,38	46,11	47,05	43,54	44,42
Norway	100 kroner								
Portugalia	10000 escudo	62,49	73,91	162,95	166,25	190,00	193,84	173,12	176,62
Portugal	10000 escudos								
Stany Zjednoczone	100 dolarów	93,10	96,90	244,18	249,42	410,00	418,28	394,25	402,21
United States	100 dollars								
Szwajcaria	100 franków	73,27	76,27	211,43	215,71	249,87	254,91	234,36	239,10
Switzerland	100 francs								
Szwecja	100 koron	16,65	17,33	36,72	37,46	43,05	43,91	37,21	37,97
Sweden	100 kronas								
W. Brytania	100 funtów	180,14	187,50	379,52	387,18	610,43	622,77	570,25	581,77
United Kingdom	100 pounds								
Włochy	10000 lirów	7,97	8,64	15,40	15,72	19,67	20,07	17,93	18,29
Italy	10000 liras								

a Kursy walut obcych podane są według ostatniej w danym roku daty ogłoszenia tabeli kursów Narodowego Banku Polskiego.
Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.
a Foreign currency exchange rates are presented according to the rate announced on the last day of the presented year by the National Bank of Poland.
Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 12 (501). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY BANKÓW^aREVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF BANKS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	SPECIFICATION
Przychody z działalności operacyjnej w mln zł	29530,5	104151,7	193709,9	Revenues from operating activity in mln zł
w tym:				of which:
Z działalności bankowej	26208,9	95565,8	182148,3	From banking activity
w tym: odsetki	21433,9	52978,2	52004,8	of which: interest
prowinzje	1782,7	6468,0	7168,8	commissions
Z rozwiązania rezerw i aktualizacji wartości	3087,9	7386,6	10358,3	From dissolution of reserves and revaluation
Koszty działalności operacyjnej w mln zł	24871,6	97932,3	187687,5	Costs of operating activity in mln zł
w tym:				of which:
Działalności bankowej	16148,1	68335,8	153305,1	Banking activity
w tym: odsetki	14145,0	36003,4	36395,7	of which: interest
prowinzje	286,3	877,0	985,1	commissions
Koszty działania banku	4655,1 ^b	15301,7	15867,9	Costs of bank activity
Odpisy na amortyzację	542,6	1907,7	2101,1	Deductions for depreciation
Odpisy na rezerwy i aktualizację wartości	3525,8	11748,7	15644,9	Deductions for reserves and revaluation
Wynik finansowy z działalności operacyjnej w mln zł	4658,9	6219,4	6022,4	Financial result from operating activity in mln zł
Saldo zysków i strat nadzwyczajnych w mln zł	-82,8	0,7	0,1	Balance of extraordinary profits and losses in mln zł
Wynik finansowy brutto w mln zł	4576,1	6220,1	6022,5	Gross financial result in mln zł
Zysk brutto	4982,7	6495,8	6277,4	Gross profit
Strata brutto	406,6	275,7	254,9	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto w mln zł	1651,2	1946,0^c	1627,3^c	Obligatory encumbrances of gross financial result in mln zł
W tym podatek dochodowy	1594,7	2031,9	1628,3	Of which income tax
Wynik finansowy netto w mln zł	2924,9	4274,1	4395,2	Net financial result in mln zł
Zysk netto	3331,9	4488,1	4657,5	Net profit
Strata netto	407,0	214,0	262,3	Net loss
Wskaźnik rentowności obrotu w %				Turnover profitability rate in %
Brutto ^d	15,5	6,0	3,1	Gross ^d
Netto ^e	9,9	4,1	2,3	Net ^e

^a Bez Narodowego Banku Polskiego. ^b Łącznie z pozostałymi kosztami operacyjnymi. ^c Pomniejszone o zwrot nadpłaconego podatku dochodowego. ^d Relacja wyniku finansowego: ^d — brutto do przychodów z działalności operacyjnej, ^e — netto do przychodów z działalności operacyjnej.

^a Excluding the National Bank of Poland. ^b Including other operating costs. ^c Less refunds for overpaid income tax. ^d Relations of the gross financial result to revenues from operating activity. ^e Relation of the net financial result to revenues from operating activity.

Rynek giełdowy
The stock market

TABL. 13 (502). OBROT^a NA GIEŁDZIE PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH
TURNOVER^a ON THE WARSAW STOCK EXCHANGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	1991	1995	2000	2001	SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>				
OGÓŁEM	29,2	32948,9	232555,8	185857,5	TOTAL
Akcje ^b	29,2	13668,5	169095,5	80443,3	Shares ^b
Obligacje	—	19273,4	4590,0	5132,9	Bonds
Prawa poboru	—	7,0	5,3	1454,6	Subscription rights
Kontrakty terminowe	—	—	58611,7	98646,1	Future contracts
Warranty	—	—	71,7	20,4	Warrants
Prawa do akcji	—	—	176,9	155,8	Allotment certificates
Certyfikaty inwestycyjne	—	—	4,7	4,4	Investment certificates

a Dotyczy wartości zawartych transakcji kupna-sprzedaży w danym roku. *b* W latach 2000 i 2001 łącznie z akcjami narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI).
Źródło: dane Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

a Concerns the value of concluded buy-sell transactions in the given year. *b* In 2000 and 2001 including shares of the National Investment Funds (NIF).
Source: data of the Warsaw Stock Exchange.

TABL. 14 (503). GIEŁDOWY RYNEK AKCJI^a
THE SHARE MARKET^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	1991	1995	2000	2001	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL					
Liczba sesji (w ciągu roku)	36	249	250	250	Number of sessions (during the year)
Liczba notowanych spółek (stan w końcu roku)	9	65	225	230	Number of companies listed (end of year)
Wartość obrotów ^{bc} w mln zł	29,2	13668,5	169095,5	80443,3	Value of turnover ^{bc} in mln zł
Wartość giełdowa ^c kapitału akcyjnego (na ostatniej sesji) w mln zł	161,4	11258,7	130127,7	103370,0	Stock exchange value ^c of share capital (last session) in mln zł
Średnie obroty ^{bc} na sesji w mln zł	0,8	54,9	676,4	321,8	Average turnover ^{bc} per session in mln zł
Liczba transakcji ^c na sesję	877	7754	14919	12512	Number of transactions ^c per session
Średnia wartość transakcji ^c w zł	926	7081	22668	12859	Average value of transaction ^c in zł
Indeksy (stan w końcu roku):					Indices (end of year):
WIG	919,1	7585,9	17847,6	13922,2	WIG
WIG 20	—	791,9	1816,2	1208,3	WIG 20
MIDWIG	—	—	1004,7	1020,5	MIDWIG
NFI	—	—	59,8	59,0	NIF
WIRR	—	1007,4	2748,6	1763,7	WIRR

NOTOWANIA JEDNOLITE ^d SINGLE-PRICE QUOTATION ^d					
Liczba transakcji na sesję ^c	877	7730	8777	409	Number of transactions per session ^c
Wartość obrotów ^{bc} w mln zł	29,2	13273,5	45328,8	515,7	Value of turnover ^{bc} in mln zł

NOTOWANIA CIĄGŁE CONTINUOUS TRADING					
Liczba transakcji na sesję ^c	—	—	6157	12097	Number of transactions per session ^c
Wartość obrotów ^{bc} w mln zł	—	—	58328,7	60032,2	Value of turnover ^{bc} in mln zł

TRANSAKCJE PAKIETOWE BLOCK TRADES					
Liczba zawartych transakcji ^c	—	63	2681	1159	Number of concluded transactions ^c
Wartość obrotów ^{bc} w mln zł	—	395,0	65438,0	19895,4	Value of turnover ^{bc} in mln zł

a Dotyczy rynku: w latach 2000 i 2001 — podstawowego, równoległego i wolnego, w 1995 r. — podstawowego i równoległego, w 1991 r. — podstawowego. *b* Dotyczy wartości zawartych transakcji kupna-sprzedaży w danym roku. *c* W latach 2000 i 2001 łącznie z akcjami narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI). *d* Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 473.
Źródło: dane Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.
a Concerns: in 2000 and 2001 — main, parallel and free market, in 1995 — main and parallel market, in 1991 — main market. *b* Concerns the value of concluded buy-sell transactions in a given year. *c* In 2000 and 2001 including shares of the National Investment Funds (NIF). *d* See general notes, item 1 on page 473.
Source: data of the Warsaw Stock Exchange.

TABL. 15 (504). GIEŁDOWY RYNEK OBLIGACJI

THE BOND MARKET

WYSZCZEGÓLNIENIE	1992	1995	2000	2001	SPECIFICATION
Notowania jednolite					Single price quotation
Liczba notowanych serii obligacji (stan w końcu roku)	3	13	12 ^a	—	Number of registered bond series (end of year)
Wartość obrotów ^b w mln zł	7,0	417,2	1440,2	—	Value of turnover ^b in mln zł
Średnie obroty ^b na sesji w mln zł	0,1	1,7	5,8	—	Average turnover ^b per session in mln zł
Liczba zleceń na sesję	68	472	817	—	Number of orders per session
Liczba transakcji na sesję	48	136	388	—	Number of transactions per session
Notowania ciągłe					Continuous trading
Liczba notowanych serii obligacji (stan w końcu roku)	5	33	48	53	Number of registered bond series (end of year)
Wartość obrotów ^b w mln zł	16,6	3734,5	2940,8	5092,7	Value of turnover ^b in mln zł
Liczba zawartych transakcji	67	1115	13560	131315	Number of concluded transactions
Transakcje pakietowe					Block trades
Liczba zawartych transakcji	—	660	45	13	Number of concluded transactions
Średnia wartość transakcji w mln zł	—	11,5	2,3	1,6	Average value of transactions in mln zł
Wartość obrotów ^b w mln zł	—	15121,7	209,0	40,2	Value of turnover ^b in mln zł

a Stan w dniu 16 XI. b Dotyczy wartości zawartych transakcji kupna-sprzedaży w danym roku.

Źródło: dane Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

a As of 16 XI. b Concerns the value of concluded buy-sell transactions in the given year.

Source: data of the Warsaw Stock Exchange.

TABL. 16 (505). OBROTÓW¹ NA GIEŁDOWYM RYNKU OBLIGACJITURNOVER¹ ON THE BOND MARKET

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	1992	1995	2000	2001
a — notowania jednolite single price quotation b — notowania ciągłe continuous trading c — transakcje pakietowe block trades	w mln zł in mln zł			
OGÓŁEM TOTAL	23,6	19273,4	4590,0	5132,9

OBLIGACJE SKARBU PAŃSTWA   TREASURY BONDS

O oprocentowaniu stałym:

Fixed rate:

dwuletnie	b	—	627,8	134,1	444,2
two-year	c	—	479,6	—	1,5
pięcioletnie	b	—	1576,9	337,9	512,1
five-year	c	—	3926,5	137,7	—
dziesięcioletnie	b	—	—	35,6	94,9
ten-year					

O oprocentowaniu zmiennym:

Variable rate:

jednoroczne	a	6,8	215,3	7,3	—
one-year	b	16,2	372,7	—	—
	c	—	714,2	—	—
trzyletnie	a	0,2	201,9	1432,9	—
three-year	b	0,4	1147,0	1845,8	3036,9
	c	—	10001,4	30,5	12,0
dziesięcioletnie	b	—	10,1	586,8	1004,5
ten-year	c	—	—	34,9	9,6

OBLIGACJE KORPORACYJNE   CORPORATE BONDS

O oprocentowaniu zmiennym — trzyletnie	b	—	—	0,6	0,1
Variable rate — three-year	c	—	—	5,9	17,1

1 Dotyczy wartości zawartych transakcji kupna-sprzedaży w danym roku.

Źródło: dane Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

1 Concerns the value of concluded buy-sell transactions in the given year.

Source: data of the Warsaw Stock Exchange.

TABL. 17 (506). **POZAGIEŁDOWY RYNEK PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH (CTO)**
THE KERB MARKET OF SECURITIES (CTO)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1996	2000	2001	SPECIFICATION
Akcje				Shares
Liczba notowanych spółek (stan w końcu roku)	2	20	21	Number of companies listed (end of year)
Wolumen obrotu w mln szt	3,2	21,5	11,7	Volume of turnover in mln units
Wartość obrotów ^a w mln zł	46,0	436,2	103,1	Value of turnover ^a in mln zł
ITO (stan w końcu roku)	19433,3	15254,1	9114,9	ITO (end of year)
Obligacje				Bonds
Liczba notowanych serii obligacji (stan w końcu roku)	—	3	3	Number of registered bond series (end of year)
Wolumen obrotu w tys. szt	—	507,0	6,0	Volume of turnover in thous. units
Wartość obrotów ^a w mln zł	—	105,4	1,3	Value of turnover ^a in mln zł
Warranty				Warrants
Liczba notowanych serii warrantów (stan w ciągu roku)	—	12	—	Number of registered warrant series (during the year)
Wolumen obrotu w tys. szt	—	54,8	—	Volume of turnover in thous. units
Wartość obrotów ^a w mln zł	—	24,1	—	Value of turnover ^a in mln zł
Certyfikaty inwestycyjne				Investment certificates
Liczba notowanych serii certyfikatów (stan w końcu roku)	—	1	1	Number of registered certificates series (end of year)
Wolumen obrotu w szt	—	15	1024	Volume of turnover in units
Wartość obrotów ^a w mln zł	—	0,6	209,8	Value of turnover ^a in mln zł
Kontrakty terminowe				Future contracts
Liczba notowanych serii kontraktów terminowych (stan w końcu roku)	—	7	—	Number of registered future contracts series (end of year)
Wolumen obrotu w szt	—	18	—	Volume of turnover in units
Wartość obrotów ^a w tys. zł	—	698,7	—	Value of turnover ^a in thous. zł

^a Dotyczy wartości zawartych transakcji kupna-sprzedaży w danym roku.
Źródło: dane Centralnej Tabeli Ofert.
^a Concerns the value of concluded buy-sell transactions in the given year.
Source: data of the Central Table of Offers.

TABL. 18 (507). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW MAKLERSKICH^aREVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF BROKERAGES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000			2001			SPECIFICATION
	ogółem total	biura makler- skie broker- age offices	domy makler- skie broker- age houses	ogółem total	biura makler- skie broker- age offices	domy makler- skie broker- age houses	
Przychody z całokształtu działalności w mln zł	3993,9	626,3	3367,6	2989,2	167,6	2821,6	Revenues from total activity in mln zł
w tym:							of which:
Działalność maklerska	864,5	136,4	728,1	635,1	68,9	566,2	Brokerage activities
prowinie od operacji	708,8	113,5	595,3	476,4	47,1	429,3	commissions from operations
w tym:							of which:
papierami wartościowymi	578,8	101,0	477,8	364,0	42,1	321,9	securities operations
w tym akcjami	501,7	68,5	433,2	267,0	20,3	246,7	of which share operations
przyjmowania zleceń kupna i umarzania jednostek uczestnictwa funduszy powierniczych i inwestycyjnych	13,4	3,1	10,3	7,7	1,3	6,4	regarding buy and sell orders for trust and investment fund certificates
inne przychody	155,7	22,9	132,8	158,7	21,8	136,9	other revenues
w tym z tytułu:							of which from:
przewodzenia rachunków papierów wartościowych i rachunków pieniężnych klientów	24,9	4,2	20,7	26,1	2,4	23,7	managing client securities and cash accounts
zarządzania cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie	52,7	2,9	49,8	62,0	1,8	60,2	managing packages of securities
oferowania papierów wartościowych	13,6	4,8	8,8	13,3	7,8	5,5	offering securities
zawodowego doradztwa w zakresie obrotu papierami wartościowymi	3,4	1,8	1,6	3,4	0,5	2,9	professional consulting within the scope of securities trading
Przychody z operacyjnych i handlowych papierów wartościowych i innych praw majątkowych	2674,6	362,0	2312,6	1912,9	19,7	1893,2	Revenues from operating and commercial securities and other equity rights
Przychody z lokacyjnych papierów wartościowych, udziałów i innych praw majątkowych	83,2	25,3	57,9	110,7	10,2	100,5	Revenues from investment securities, share and other equity rights
Koszty całokształtu działalności w mln zł	3693,8	539,2	3154,6	2945,9	146,5	2799,4	Costs of total activity in mln zł
w tym:							of which:
Koszty działalności maklerskiej	899,5	144,5	755,0	801,0	100,6	700,4	Costs of the brokerage activity
w tym:							of which:
osobowe	357,7	62,6	295,1	339,1	47,3	291,8	personal
opłaty na rzecz regulowanych rynków papierów wartościowych oraz Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych	177,0	31,8	145,2	128,2	15,7	112,5	fees for regulated securities markets and the National Depository for Securities
Koszty z tytułu operacyjnych i handlowych papierów wartościowych i innych praw majątkowych	2635,0	352,2	2282,8	1920,2	28,5	1891,7	Costs of operating and commercial securities and other equity rights
Koszty z tytułu lokacyjnych papierów wartościowych, udziałów i innych praw majątkowych	78,2	18,4	59,8	100,5	8,2	92,3	Costs of investment securities, share and other equity rights
Wynik finansowy działalności gospodarczej w mln zł	300,1	87,1	213,0	43,3	21,1	22,2	Financial result of economic activity in mln zł
Saldo zysków i strat nadzwyczajnych w mln zł	-6,8	—	-6,8	6,1	-0,1	6,2	Balance of extraordinary profits and losses in mln zł
Wynik finansowy brutto w mln zł	293,3	87,1	206,2	49,4	21,0	28,4	Gross financial result in mln zł
Zysk brutto	324,9	87,3	237,6	132,3	24,4	107,9	Gross profit
Strata brutto	31,6	0,2	31,4	82,9	3,4	79,5	Gross loss
Wskaźnik rentowności obrotu brutto^b w %	7,3	13,9	6,1	1,7	12,5	1,0	Gross turnover profitability rate^b in %

^a Nazewnictwo składowych przychodów i kosztów z całokształtu działalności podano w dostosowaniu do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 VI 2000 r. (Dz. U. Nr 52, poz. 624). ^b Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności.

^a Terms comprising revenues and costs from total activity are given in accordance with the decree of the Minister of Finance, dated 15 VI 2000 (Journal of Laws No. 52, item 624). ^b Relation of the gross financial result to revenues from total activity.

Zakłady ubezpieczeń

Insurance companies

TABL. 19 (508). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF INSURANCE COMPANIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	1995	2000 ^a	2001 ^a	1995	2000 ^a	2001 ^a	1995	2000 ^a	2001 ^a
	ogółem total			dział I division I			dział II division II		
Przychody z działalności operacyjnej w mln zł Revenues from operating activity in mln zł	5138,1	21740,8	25159,9	2305,7	11013,7	12656,6	2832,4	10727,1	12503,3
Składki na udziale własnym	.	16792,0	18905,1	.	8092,6	9077,4	.	8699,4	9827,7
Deductible premiums									
składki przypisane brutto	5580,5	20837,2	22382,4	1851,9	8334,5	9259,7	3728,6	12502,7	13122,7
gross premiums written									
rozliczenia z tytułu reasekuracji biernej ^b settlements from outward reinsurance ^b	-1370,6	-3321,7	-3096,2	-0,4	-165,4	-185,9	-1370,2	-3156,3	-2910,3
zmiany stanu rezerw składek na udziale własnym changes in reserves for deductible premiums	.	-723,5	-381,1	.	-76,5	3,6	.	-647,0	-384,7
Pozostałe	.	4948,8	6254,8	.	2921,1	3579,2	.	2027,7	2675,6
Others									
Koszty działalności operacyjnej w mln zł Costs of operating activity in mln zł	4990,1	20658,7	23420,9	2156,4	10476,0	11964,3	2833,7	10182,7	11456,6
Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	.	8838,1	10348,4	.	2625,0	3351,8	.	6213,1	6996,6
Deductible claims and benefits									
odszkodowania i świadczenia brutto gross claims and benefits	3104,9	10193,1	11040,7	909,9	2583,3	3313,0	2195,0	7609,8	7727,7
rozliczenia z tytułu reasekuracji biernej ^b settlements from outward reinsurance ^b	-789,6	-2243,3	-1962,5	-0,6	-19,3	-34,4	-789,0	-2224,0	-1928,1
zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym changes in reserves for unpaid deductible claims and benefits	.	888,3	1270,2	.	61,0	73,2	.	827,3	1197,0
Koszty działalności ubezpieczeniowej ^c Costs of insurance activity ^c	985,0	5094,3	5785,4	379,3	2574,8	2860,5	605,7	2519,5	2924,9
Zmiany stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych Changes in technical-insurance reserves	1435,9	4495,7	4817,0	807,0	4411,6	4779,6	628,9	84,1	37,4
Pozostałe	.	2230,6	2470,1	.	864,6	972,4	.	1366,0	1497,7
Others									
Wynik finansowy z działalności operacyjnej w mln zł Financial result from operating activity in mln zł	148,0	1082,1	1739,0	149,3	537,7	692,3	-1,3	544,4	1046,7
Saldo zysków i strat nadzwyczajnych w mln zł Balance of extraordinary profits and losses in mln zł	7,0	4,8	0,1	0,3	0,5	0,2	6,7	4,3	-0,1
Wynik finansowy brutto w mln zł Gross financial result in mln zł	155,0	1086,9	1739,1	149,6	538,2	692,5	5,4	548,7	1046,6
Zysk brutto	310,3	1929,8	2322,3	168,4	965,2	1121,2	141,9	964,6	1201,1
Gross profit									
Strata brutto	155,3	842,9	583,2	18,8	427,0	428,7	136,5	415,9	154,5
Gross loss									
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto w mln zł Obligatory encumbrances of gross financial result in mln zł	109,3	603,3^d	711,3^d	96,5	303,0	353,1	12,8	300,3^d	358,2^d
W tym podatek dochodowy	55,9	608,7	712,0	44,9	302,9	353,0	11,0	305,8	359,0
Of which income tax									

^a Dane po weryfikacji bilansów. ^b Obejmują transfery z tytułu przekazanych składek reasekuratorom oraz ich partycypacji w odszkodowaniach. ^c Suma kosztów akwizycji i kosztów administracyjnych, pomniejszona o otrzymane prowizje reasekuracyjne i udziały w zyskach reasekuratora. ^d Pomniejszone o zwrot nadpłaconego podatku dochodowego.

^a Data after verification of balances. ^b Include transfers from premiums transferred to re-insurers as well as their participation in claims. ^c The sum of acquisition costs and administrative costs, decreased by received reinsurance commissions and shares in re-insurers profits. ^d Less refunds of overpaid income tax.

TABL. 19 (508). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ (dok.)

REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF INSURANCE COMPANIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	1995	2000 ^a	2001 ^a	1995	2000 ^a	2001 ^a	1995	2000 ^a	2001 ^a
	ogółem total			dział I division I			dział II division II		
Wynik finansowy netto w mln zł Net financial result in mln zł	45,7	483,6	1027,8	53,1	235,2	339,4	-7,4	248,4	688,4
Zysk netto Net profit	201,1	1315,4	1634,9	71,9	641,6	790,0	129,2	673,8	844,9
Strata netto Net loss	155,4	831,8	607,1	18,8	406,4	450,6	136,6	425,4	156,5
Wskaźnik rentowności obrotu w % Turnover profitability rate in %									
Brutto ^e Gross	3,0	5,0	6,9	6,5	4,9	5,5	0,2	5,1	8,4
Netto ^f Net	0,9	2,2	4,1	2,3	2,1	2,7	-0,3	2,3	5,5

^a Dane po weryfikacji bilansów. ^e, ^f Relacja wyniku finansowego: ^e — brutto do przychodów z działalności operacyjnej, ^f — netto do przychodów z działalności operacyjnej.

Źródło: dane Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych.

^a Data after verification of balances. ^e Relation of the gross financial result to revenues from operating activity. ^f Relation of the net financial result to revenues from operating activity.

Source: data of the Insurance and Pension Funds Supervisory Commission.

TABL. 20 (509). UBEZPIECZENIA OBOWIĄZKOWE I DOBROWOLNE WEDŁUG RODZAJÓW RYZYKA

COMPULSORY AND VOLUNTARY INSURANCE BY TYPE OF RISK

A. UBEZPIECZENIA

INSURANCE

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	1995	2000	2001	SPECIFICATION
	liczba polis w tys. number of policies in thous.			składki ubezpieczeniowe brutto ^a w mln zł gross insurance premiums ^a in mln zł			

DZIAŁ I
DIVISION I

O GÓŁEM (ubezpieczenia dobrowolne)	10359	10728	1851,9	8334,5	9259,7	TOTAL (voluntary insurance)
Na życie	7972	8111	1835,9	4357,4	4602,2	Life
Posagowie, zaopatrzenia dzieci	524	475	.	80,2	98,8	Dowry, child provision
Na życie związane z funduszem inwestycyjnym	1826	2107	.	2537,7	2984,8	Life connected with investment fund
Rentowe	37	35	0,6	18,0	16,7	Retirement
Wypadkowe i chorobowe ^b	x	x	15,4	1341,2	1557,2	Accident and illness ^b

DZIAŁ II
DIVISION II

O GÓŁEM	49156	56279	41967	3728,6	12239,6	12889,3	TOTAL
Ubezpieczenia obowiązkowe	17337	16194	16433	1128,7	4363,2	4533,2	Compulsory insurance
Odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych	13898	13015	13360	1002,0	4060,1	4196,3	Automobile third-party liability
Budynków w gospodarstwach rolnych	1748	1599	1518	113,2	255,2	281,1	Building in agricultural farms
Odpowiedzialności cywilnej rolników	1691	1558	1524	13,5	29,3	31,3	Third-party liability of farmers
Inne	—	22	31	—	18,6	24,5	Others
Ubezpieczenia dobrowolne	31819	40085	25534	2599,9	7876,4	8356,0	Voluntary insurance
Majątkowe	10149	17277	17460	2384,0	7217,6	7652,0	Property
Osobowe ^c	21670	22808	8074 ^d	215,9	658,8	704,0	Personaf

^a Bezpośrednie; w 1995 r. bezpośrednie i pośrednie (z tytułu reasekuracji czynnej). ^b W zakresie liczby polis — stanowią uzupełnienie umów (polis) ubezpieczeniowych wymienionych w tym dziale (w 2001 r. — 7177 tys. polis). ^c W latach 1995 i 2000 w przypadku polis grupowych w pozycji „liczba polis” wykazywana była liczba osób. ^d Dotyczy 25079 tys. osób ubezpieczonych.

^a Direct; in 1995 direct and indirect (from inward reinsurance). ^b In regard to number of policies — they supplement the main insurance in this division (in 2001 — 7177 tys. policies). ^c In 1995 and 2000 in regard group policies in item “number policies” were shown number of persons. ^d Concerns 25079 thous. insured persons.

TABL. 20 (509). **UBEZPIECZENIA OBOWIĄZKOWE I DOBROWOLNE WEDŁUG RODZAJÓW RYZYKA (dok.)**

COMPULSORY AND VOLUNTARY INSURANCE BY TYPE OF RISK (cont.)

B. ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA

CLAIMS AND BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	1995	2000	2001	SPECIFICATION
	liczba odszkodowań i świadczeń w tys. <i>number of claims and benefits in thous.</i>			odszkodowania i świadczenia brutto ^a w mln zł <i>gross claims and benefits^a in mln zł</i>			
DZIAŁ I DIVISION I							
OGÓŁEM (ubezpieczenia dobrowolne)	1930	1885	2059	909,9	2583,3	3313,0	TOTAL (voluntary insurance)
Na życie	1882	1380	1370	895,9	1707,1	2003,0	Life
Posagowe, zaopatrzenia dzieci	.	51	50	.	80,4	90,8	Dowry, child provision
Na życie związane z funduszem inwestycyjnym	.	39	164	.	253,6	587,2	Life connected with investment fund
Rentowe	36	26	29	3,3	39,7	45,1	Retirement
Wypadkowe i chorobowe	12	389	446	10,7	502,5	586,9	Accident and illness
DZIAŁ II DIVISION II							
OGÓŁEM	1414	2214	2221	2195,0	7377,0	7561,8	TOTAL
Ubezpieczenia obowiązkowe	393	594	609	1012,1	2539,5	2615,8	Compulsory insurance
Odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych	368	554	568	958,3	2409,8	2472,2	Automobile third-party liability
Budynków w gospodarstwach rolnych	21	36	37	46,4	115,9	129,7	Building in agricultural farms
Odpowiedzialności cywilnej rolników	4	4	3	7,4	12,9	12,0	Third-party liability of farmers
Inne	—	0	1	—	0,9	1,9	Others
Ubezpieczenia dobrowolne	1021	1620	1612	1182,9	4837,5	4946,0	Voluntary insurance
Majątkowe	583	1077	1058	1075,4	4587,7	4671,6	Property
Osobowe	438	543	554	107,5	249,8	274,4	Personal

^a Bezpośrednie; w 1995 r. bezpośrednie i pośrednie (z tytułu reasekuracji czynnej).

Źródło: za 2001 r. dane Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych.

^a Direct; in 1995 direct and indirect (from inward reinsurance).

Source: for 2001 data of the Insurance and Pension Funds Supervisory Commission.

TABL. 21 (510). **UBEZPIECZENIA DOBROWOLNE W DZIALE II WEDŁUG RODZAJÓW RYZYKA**

VOLUNTARY INSURANCE IN DIVISION II BY TYPE OF RISK

UBEZPIECZENIA INSURANCE	2000	2001	2000	2001	2000	2001	2000	2001
	liczba polis w tys. <i>number of policies in thous.</i>		składki ubezpieczeniowe brutto ^a w mln zł <i>gross insurance premiums^a in mln zł</i>		liczba odszkodowań i świadczeń w tys. <i>number of claims and benefits in thous.</i>		odszkodowania i świadczenia brutto ^a w mln zł <i>gross claims and benefits^a in mln zł</i>	
Majątkowe	17277	17460	7217,6	7652,0	1077	1058	4587,7	4671,6
<i>Property</i>								
w tym: <i>of which:</i>								
Casco komunikacyjne	3636	3710	3818,1	4010,5	573	576	3066,6	3090,9
<i>Automobile liability</i>								
Casco lotnicze, morskie i śródlądowe	11	14	69,9	76,0	1	1	40,6	52,6
<i>Aviation, maritime and inland water liability</i>								
Szkody spowodowane żywiołami	2214	2457	950,5	1056,6	68	76	455,5	431,5
<i>Natural disaster</i>								
Pozostałe szkody rzeczowe	3752	3898	888,1	991,5	242	241	409,4	536,4
<i>Other material damages</i>								
Świadczenia pomocy	3049	3376	82,6	77,0	66	62	37,5	30,8
<i>Benefit assistance</i>								
Osobowe	22808^b	8074^c	658,8	704,0	543	554	249,8	274,4
<i>Personal</i>								
Od wypadku	19655	7320	527,6	572,1	485	495	202,6	224,9
<i>Accident</i>								
Choroby zawodowe	3153	754	131,2	131,9	58	59	47,2	49,5
<i>Job-related illness</i>								

^a Bezpośrednie. ^b W przypadku polis grupowych — wykazywana była liczba osób. ^c Dotyczy 25079 tys. osób ubezpieczonych.

Źródło: za 2001 r. dane Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych.

^a Direct. ^b In regard to group policies — were shown number of persons. ^c Concerns 25079 thous. insured persons.

Source: for 2001 data of the Insurance and Pension Funds Supervisory Commission.

Otwarte fundusze emerytalne

Open pension funds

TABL. 22 (511). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY POWSZECHNYCH TOWARZYSTW EMERYTALNYCH**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF GENERAL PENSION SOCIETIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999	2000	2001	SPECIFICATION
	w mln zł	in mln zł		
Przychody z działalności operacyjnej^a . .	236,8	754,8	852,7	Revenues from operating activity^a
w tym:				of which:
Oплата dystrybucyjna	207,8	688,7	727,4	<i>Frot end lean fee</i>
Oплата transferowa	1,5	10,5	7,7	<i>Transfer fee</i>
Oплата za zarządzanie funduszami	2,3	34,3	83,4	<i>Assets under management fee</i>
Koszty działalności operacyjnej^b	2026,8	1649,6	1230,3	Costs of operating activity^b
w tym:				of which:
Koszty akwizycji	649,3	772,5	337,4	<i>Acquistion costs</i>
Koszty agenta transferowego lub koszty prowadzonego przez towarzystwo rejestru członków funduszu	145,9	208,7	186,9	<i>Transfer agent costs or costs of holding the members register</i>
Koszty reklamy	579,1	67,6	45,3	<i>Advertising expense</i>
Oплата na rzecz Urzędu Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi	4,7	0,9	0,9	<i>Superintendency of Pension Funds fee</i>
Wpłata na Rachunek Rezerwowy	31,1	104,0	130,8	<i>Reserve Account payment</i>
Wpłata na Fundusz Gwarancyjny	2,1	7,2	7,8	<i>Guarantee Fund payment</i>
Pokrycie niedoboru funduszu emerytalnego	—	—	28,1	<i>Deficiency coverage</i>
Podatki i opłaty	38,2	31,4	36,0	<i>Taxes and fees</i>
Amortyzacja	30,5	39,1	32,4	<i>Depreciation</i>
Wynik finansowy na działalności operacyjnej	−1790,0	−894,8	−377,6	Financial result on operating activities
Przychody finansowe^c	744,8	80,2	110,3	Financial revenues^c
Koszty finansowe^d	584,8	13,0	3,8	Financial costs^d
Wynik brutto na działalności gospodarczej	−1630,0	−827,6	−271,1	Financial result on ordinary activities
Saldo zysków i strat nadzwyczajnych . .	−0,2	0,0	0,0	Balance of extraordinary profits and losses
Wynik finansowy brutto	−1630,2	−827,6	−271,1	Gross financial result
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto — podatek dochodowy . .	0,5	−0,8^e	−42,0^e	Obligatory encumbrances of gross financial result — income tax
Wynik finansowy netto	−1630,7	−826,8	−229,1	Net financial result

^a Łącznie z pozostałymi przychodami operacyjnymi. ^b Łącznie z pozostałymi kosztami operacyjnymi. ^c Dywidendy z tytułu udziałów w innych jednostkach, w tym od jednostek zależnych i stowarzyszonych, odsetki uzyskane itp. ^d Odpisy aktualizujące wartość finansowego majątku trwałego oraz krótkoterminowych papierów wartościowych, odsetki do zaplacenja itp. ^e Podatek dochodowy do zwrotu oraz umorzone decyzją organu podatkowego zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego.

Źródło: dane Urzędu Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi.

^a Including other operating revenues. ^b Including other operating costs. ^c Dividends from possessed investments in other entities, of which from subsidiaries and associated entities, earned interest. ^d Financial fixed assets and short-term securities write-offs, interests payable. ^e Income tax to be refunded and tax remitted based on a decision of the relevant tax authority.

Source: data of the Superintendency of Pension Funds.

TABL. 23 (512). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY OTWARTYCH FUNDUSZY EMERYTALNYCH**

REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF OPEN PENSION FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999	2000	2001	SPECIFICATION
	w mln zł	in mln zł		
Przychody z inwestycji	38,7	477,3	1176,3	Investment revenues
w tym:				of which:
Dywidendy	0,0	15,0	63,8	Dividends
Amortyzacja dyskonta od dłużnych papierów wartościowych nabytych poniżej wartości nominalnej	0,3	44,7	203,3	Amortization of the discount on debt securities purchased below the face value
Odsetki	38,3	417,6	896,8	Interest
Koszty operacyjne	2,5	39,1	91,5	Operating costs
w tym:				of which:
Wynagrodzenie powszechnych towarzystw emerytalnych	2,3	34,3	83,7	General pension societies management fees
Wynagrodzenie depozytariusza	0,2	4,8	7,2	Depository fee
Wynik z inwestycji	36,2	438,2	1084,8	Investment result
Zrealizowany i niezrealizowany zysk/strata	112,0	230,1	309,7	Realized and unrealized profit/loss
Wynik z operacji	148,2	668,3	1394,5	Operation result
Przychody z tytułu pokrycia niedoboru . .	—	—	39,1	Revenues from covering deficiency
Wynik finansowy	148,2	668,3	1433,6	Financial result

Źródło: dane Urzędu Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi.

Source: data of the Superintendency of Pension Funds.

TABL. 24 (513). **AKTYWA OTWARTYCH FUNDUSZY EMERYTALNYCH**

Stan w dniu 31 XII

ASSETS OF OPEN PENSION FUNDS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999	2000	2001	SPECIFICATION
	w mln zł	in mln zł		
Aktywa ogółem	2257,4	10038,0	19521,0	Total assets
w tym portfel inwestycyjny	2158,3	9267,4	18815,4	of which investment portfolio
Zobowiązania ogółem	2,5	112,9	111,6	Total liabilities
Aktywa netto	2254,9	9925,1	19409,4	Net assets

Źródło: dane Urzędu Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi.

Source: data of the Superintendency of Pension Funds.

TABL. 25 (514). **STOPY ZWROTU OTWARTYCH FUNDUSZY EMERYTALNYCH^a**OPEN PENSION FUNDS RATES OF RETURN^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	30 VI 1999— —29 VI 2001	30 IX 1999— —28 IX 2001	31 XII 1999— —31 XII 2001	31 III 2000— —29 III 2002	SPECIFICATION
Dwuletnia stopa zwrotu w %:					Two-year rate of return in %:
minimalna	10,076	1,376	11,849	5,409	minimum
maksymalna	29,554	28,343	27,233	19,438	maximum
Średnia ważona stopa zwrotu za 24 miesiące w % . .	22,097	18,091	21,464	15,614	Weighted average rate of return for the 24 months in %
Minimalna wymagana stopa zwrotu za 24 miesiące w %	11,049	9,046	10,732	7,807	Minimum required rate of return for the 24 months in %
Kwota niedoboru w mln zł . .	3,7	35,4	—	16,4	Amount deficit in mln zł

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 477.

Źródło: dane Urzędu Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi.

^a See general notes, item 2 on page 477.

Source: data of the Superintendency of Pension Funds.